

Startnotitie Jeugd en Veiligheid district 6

Werkplan 2002

Amsterdam, 21 augustus 2002

Jan Reerink

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	5
1.1 Landelijke ontwikkelingen	5
1.2 Gemeentelijk beleid	7
1.3 Vier stadsdelen en één district	9
2 Het district: de bewoners en hun veiligheid	11
2.1 Algemeen	11
2.2 Bevolkingsgegevens	11
2.3 De subjectieve veiligheid: gevoelens	12
2.4 De objectieve veiligheid: aangiftes en delicten	15
3 Doelgroep: de daders	17
3.1 Het district	17
3.2 De stadsdelen	19
4 Doelstellingen	21
4.1 Het district	21
4.2 De stadsdelen	21
5 Activiteiten in 2002	26
5.1 De gemeente Amsterdam	26
5.2 De gezamenlijke stadsdelen	27
5.3 De vier stadsdelen	27
6 Financiën: subsidiabele activiteiten in 2002	32
6.1 Overgangsjaar 2002	32
6.2 Subsidie aanvraag 2002: De Baarsjes	33
6.3 Subsidie aanvraag 2002: Geuzenveld-Slotermeer	36
6.4 Subsidie aanvraag 2002: Slotervaart-OvertoomseVeld	42
6.5 Subsidie aanvraag 2002: Osdorp	45
Bijlagen	
Bijlage 1 literatuur	52

Voorwoord

In De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart-Overtoomseveld en Osdorp, samen politiedistrict 6, worden meerdere projecten op het gebied van jeugd en veiligheid uitgevoerd. Er wordt gewerkt aan het opvangen van (probleem)jeugd en het voorkomen en bestrijden van jeugdcriminaliteit.

De gemeente Amsterdam heeft in maart 2002 het plan 'Hoofdpijnen Jeugd en Veiligheid 2001-2004' vastgesteld.

Krachtens dit plan dienen per politiedistrict de stadsdelen gezamenlijk een meerjarenplan Jeugd en Veiligheid op te stellen. Op basis van een dergelijk plan kunnen per jaar door de stadsdelen subsidies voor concrete activiteiten aangevraagd worden.

Een van de achtergronden van deze wens van de centrale stad was meer lijn te krijgen in de vele projecten en initiatieven en de betrokken stadsdelen tot een betere samenwerking en afstemming te stimuleren.

Alle betrokken stadsdelen hebben een jaar- of werkplan Veiligheid voor hun stadsdelen, maar gezien de wens tot decentralisatie in het verleden varieert het beleid per stadsdeel en is de opzet van de plannen zeer divers. Daarnaast beschikken de stadsdelen over plannen in het kader van (integraal) jeugdbeleid. De projecten van de stadsdelen in 2002 zijn een voortzetting van de projecten in 2001. Het ligt in de bedoeling van de stadsdelen om vanaf 2003 in de lijn van het nieuwe meerjarenplan te gaan werken. Dan zullen dus ook de projecten op hun merites beoordeeld worden.

De periode januari-april stond in het teken van de verkiezingen en onderhandelingen en leent zich dus niet om knopen door te hakken op bestuurlijk niveau. Om die reden hebben de stadsdelen de keuze gemaakt om eerst een startnotitie op te stellen. In deze startnotitie wordt een kader neergezet voor het beleidsterrein Jeugd&Veiligheid en worden de huidige projecten in kaart gebracht. De startnotitie zal de basis vormen voor het op te stellen meerjarenplan Jeugd&Veiligheid.

De programmacoördinator Jeugd en Veiligheid voor de stadsdelen De Baarsjes, Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Geuzenveld/Slotermeer, district 6, is per 15 juli begonnen met haar werkzaamheden.

Daarom is de DSP-groep verzocht de startnotitie te schrijven. Deze startnotitie dient niet alleen als basis voor het meerjarenplan 2002-2004, maar heeft ook als functie het aanvragen van de subsidie voor 2002.

Gezien de korte termijn is DSP-groep verzocht om slechts een beperkte startnotitie te maken op basis van het bestaande materiaal. Nader onderzoek werd wel wenselijk geacht, maar niet haalbaar.

De projecten van politie en openbaar ministerie die stadsbreed dan wel in het district plaatsvinden, worden beknopt beschreven daar deze gegevens door hen niet (tijdig) konden worden aangeleverd.

In deze notitie worden cijfers gebruikt uit het rapport 'Jeugdige verdachten in Amsterdam'. DSP-groep maakt in dat rapport bij deze cijfers de kanttekening, dat deze cijfers geen inzicht verschaffen in de totale jeugdcriminaliteit, aangezien de cijfers gebaseerd zijn op het Herkenningssysteem van de politie en het dus alleen daders betreft tegen wie een proces-verbaal is opge maakt.

Het zal de aandachtige lezer opvallen, dat de gebruikte cijfers niet eenduidig per stadsdeel zijn. De reden daarvoor is, dat men niet in alle stadsdelen hetzelfde beleid voert, dezelfde projecten of onderzoeken uitvoert en daarmee niet over dezelfde cijfers beschikt dan wel dat de wel aanwezige cijfers niet op korte termijn te voorschijn kunnen worden gehaald. Het geeft weliswaar een storend beeld, maar geeft van de andere kant enig zicht op de problematiek en de mogelijk verdere aanpak. Te overwegen valt voor de stadsdelen een veiligheidsrapportage en/of een leefbaarheidmonitor op te stellen. Het verdient aanbeveling daar gezamenlijk tot afstemming over te komen. Dit plan legt de basis voor het binnenkort te schrijven meerjarenplan. De noodzaak tot nader onderzoek geldt ook voor het maken en toepassen van een beoordelingssystematiek voor de projecten.

Leeswijzer

Om de lezer inzicht te verschaffen in het geheel waaruit de activiteiten voortvloeien en het kader waarbinnen het geheel past, zijn in *hoofdstuk 1* in het kort eerst de landelijke ontwikkelingen geschetst, vervolgens de ontwikkelingen in het denken in Amsterdam en de wijze waarop de organisatie van de activiteiten vorm heeft gekregen, waarop tenslotte de beleidsvorming in de stadsdelen/het district aan de orde is.

In *hoofdstuk 2* worden als kennismaking enige kerngegevens van de bevolking en haar problemen per stadsdeel op een rij gezet om zicht te krijgen in de grootte en samenstelling van de doelgroep, de subjectieve onveiligheidsgevoelens bij de burgers en de in de stadsdelen gepleegde delicten.

Hoofdstuk 3 geeft meer informatie over de soorten daders en (de ontwikkeling van) de gepleegde delicten in de stadsdelen om een eerste indruk te krijgen van de problematiek die daar in concreto speelt.

De doelen die men zich stelt in het district en in de stadsdelen in het kader van het (jeugd)beleid worden in *hoofdstuk 4* weergegeven.

De activiteiten die plaatsvinden op het niveau van de centrale stad, het district en de stadsdelen worden beschreven in *hoofdstuk 5*.

Het overzicht van de door de stadsdelen in 2002 uit te voeren en gesubsidieerde projecten en de daarvoor bij de centrale stad aan te vragen gelden staat in *hoofdstuk 6*.

Het geheel wordt gecompleteerd met 1 bijlage: de geraadpleegde/relevante literatuur.

1 Inleiding

Om de lezer inzicht te verschaffen in het kader waarbinnen het geheel past, zijn in dit hoofdstuk in het kort eerst de landelijke ontwikkelingen geschetst, vervolgens de ontwikkelingen in het beleidsdenken in Amsterdam en de wijze waarop de organisatie van de activiteiten vorm heeft gekregen. Tot slot is de beleidsvorming in de stadsdelen/het district aan de orde.

De hoeveelheid onderzoeken, beleidsnota's en visiestukken zijn teveel om alle in deze notitie te vermelden. Daarom wordt bij het beschrijven van de landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen volstaan met een bloemlezing daaruit.

1.1 Landelijke ontwikkelingen

In Nederland is grote ongerustheid over de criminaliteit in het algemeen en over de jeugdcriminaliteit in het bijzonder. De objectieve en subjectieve onveiligheid en de sociale veiligheid speelden een grote rol in de discussies voor de verkiezingen en zelfs op de uitslagen van die verkiezingen in 2002.

In het overheidsbeleid is de jeugdcriminaliteit al jaren een punt van zorg en beleid. Verschillende ministers en staatssecretarissen (Justitie, Binnenlandse Zaken, Grote Stedenbeleid, Onderwijs, VWS) en bestuurders van andere overheidsorganen, waaronder provincies en gemeenten, houden zich er mee bezig.

Zo hebben de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de zomer van 2001 de nota 'Criminaliteitsbeheersing, Investeren in een zichtbare overheid' uitgebracht. In deze nota is de heersende visie over de jeugdcriminaliteit helder uiteengezet:

"In tegenstelling tot de ontwikkeling die zich voordoet bij de volwassenen, neemt de jeugdcriminaliteit niet af. Voor zover het de geweldsdelicten betreft neemt die zelfs nog steeds toe. Al jaren schommelt het aantal jeugdigen met politiecontacten tussen 45.000 en 50.000. Het aantal geweldsdelicten echter is sinds eind '80 met 10% toegenomen (1998: 19% van de jeugdstrafzaken heeft een element van geweld). Begin jaren '80 bedroeg het aantal jongeren dat wegens geweld tegen personen door de politie werd gehoord 5 à 6% van het totaal aantal door de politie verhoorde jeugdige verdachten; in 1999 maakte deze categorie misdrijven bijna 20% daarvan uit.

In toenemende mate blijken ook meisjes zich schuldig te maken aan dit soort delicten. In 1980 werden 2146 jongens en 140 meisjes wegens een geweldsfeit gehoord door de politie; dat is een verhouding van 15 op 1. Tien jaar later is die verhouding 11 op 1; en in 1999 inmiddels 5 op 1.

Er lijkt bovendien sprake van het toetreden van nieuwe allochtone groepen (cijfers hierover zijn nog niet voorhanden) en toename van het aantal jonge zedendelinquenten. In 1990 betrof 0,8% van het totale aantal door jeugdigen gepleegde misdrijven een seksueel misdrijf; in 1999 is dat percentage opgelopen tot 2% (meer dan verdubbeld dus).

Het groepsgewijze optreden van jeugdigen kent verschillende gradaties: van hinderlijke ordeverstoring tot echte criminaliteit.

Onduidelijk is vooralsnog of er ten aanzien van deze ontwikkelingen sprake is van trends die zich ook in de toekomst zullen voortzetten.

Onder meer vanwege het reële gevaar dat jeugdigen, indien ze niet tijdig tot de orde worden geroepen, afglijden naar een criminele loopbaan, dient jeugdcriminaliteit uiteraard zoveel mogelijk te worden voorkómen.

Waar echter preventie tekort schiet en er sprake is van (beginnende) jeugdcriminaliteit, moet vroegtijdig, snel en consequent worden opgetreden.

Deze uitgangspunten, die de Commissie Van Montfrans (landelijke adviescommissie jeugdcriminaliteit, die in 1994 haar rapport "Met de neus op de feiten" uitbracht -noot jr) essentieel achtte voor een effectieve reactie op strafbaar gedrag, zijn nog steeds actueel.

(...)

De groeiende nadruk die Justitie legt op vroegtijdig ingrijpen in risicovolle situaties, heeft geleid tot de noodzaak nieuwe partners in de samenwerking te betrekken: politie, jongeren, lokale overheden, minderhedenorganisaties, onderwijs, jeugdhulpverlening, jeugd-GGZ. Het lijkt met het oog op een verdergaande effectieve aanpak van jeugdcriminaliteit gewenst deze nieuwe relaties beter in beeld te brengen en structureel vorm te geven. Een nieuwe positionering van Justitie met betrekking tot samenwerking met andere belangrijke partijen in het jeugdveld is daarom gewenst. (...)"

In het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS), december 1999 met een vervolg op juni 2001, wordt aangegeven dat de gemeenten de regierol vervullen voor het (lokale) jeugdbeleid en de maatschappelijke opvang. Beoogd wordt te komen tot gemeenschappelijke uitgangspunten van rijk, provincies en gemeenten met een nadruk op preventie en een betere taakverdeling tussen de bestuurslagen. Via de VNG hebben de gemeenten aangegeven die regierol niet waar te kunnen maken, als ze daar dan ook niet voldoende instrumenten bij krijgen.

Deze verdere versterking van de regierol van de gemeente, de netwerkgedachte en de samenwerking in de casuïstiek staan centraal in de nota "Vasthoudend en effectief, versterking van de aanpak van jeugdcriminaliteit" van de Staatssecretaris van Justitie die in maart 2002 is verschenen. Dit richt zich op een breed terrein: (jeugd)zorg, onderwijs, arbeidstoeleiding, vrijetijdsbesteding, politie, justitie en gemeentelijke overheid. Aangegeven wordt dat volgens het kabinet veel winst valt te behalen in het sluitend maken van de zorg, de begeleiding én de sanctionering van jongeren die crimineel gedrag vertonen. Benadrukt wordt dat hun ouders hier met name bij betrokken dienen te worden. Er worden mogelijkheden voor intensivering of innovatie van beleid besproken.

De Algemene Rekenkamer heeft in de periode 2000-2001 onderzoek gedaan naar de wijze waarop het beleid ter voorkoming en bestrijding van jeugdcriminaliteit wordt uitgevoerd. De resultaten zijn in maart 2002 beschreven in het rapport "Preventie en bestrijding jeugdcriminaliteit". De belangrijkste conclusie is, dat de betrokken actoren er vooralsnog niet in slagen om de beoogde sluitende aanpak van jeugdcriminaliteit te realiseren:

- er is geen sluitende aanpak op het gebied van preventie;
- als jongeren een strafbaar feit hebben gepleegd, is er geen sluitende aanpak van de screening op potentiële risico's voor het ontstaan van een criminele carrière;
- er is geen sluitende aanpak inzake de bestrijding van jeugdcriminaliteit;

De Algemene Rekenkamer beveelt de Minister van Justitie onder meer aan om:

- structurele voorzieningen te treffen voor de vroegtijdige signalering van risico- of probleemgedrag bij jongeren die nog geen delict hebben gepleegd en voor de doorverwijzing van deze jongeren naar de (vrijwillige) hulpverlening;
- de ontwikkeling van een (verkort) screeningsinstrument bij de politie;
- structurele interdepartementale afstemming over het preventieve beleid en de aansluiting tussen preventief en repressief beleid.

De Algemene Rekenkamer geeft verder aan, dat een gedifferentieerde aanpak van jeugdcriminaliteit zowel preventieve als repressieve maatregelen omvat:

- primaire preventiemaatregelen gericht op alle jeugdigen. De maatregelen zijn gericht op de overdracht en handhaving van normen en waarden (socialisatie);
- secundaire preventiemaatregelen gericht op jeugdigen in achterstandssituaties. De maatregelen hebben tot doel in te grijpen op de factoren die de opvoeding en de ontwikkeling van deze "risicjongeren" in de weg staan, en daarmee mede te voorkomen dat deze jongeren strafbare feiten zullen plegen;
- (strafrechtelijke) reacties gericht op jeugdigen die strafbare feiten hebben begaan (repressie);
- daarnaast is er sprake van tertiair preventieve maatregelen (jeugdreclassering) en situationele preventie.

1.2 Gemeentelijk beleid

Eind 1995 heeft de gemeente Amsterdam met het Rijk het convenant Grote Stedenbeleid afgesloten. Het beleid Jeugd en Veiligheid vormde hier een belangrijk onderdeel van. Dit beleid werd geconcretiseerd in het programma 'Binden of Boeien'. Dit beleidsprogramma van de Gemeente Amsterdam met een samenhangend geheel van projectvoorstellen ter bestrijding van jeugdcriminaliteit zocht aansluiting op het jeugdbeleid van de stadsdelen. Het tracht tot een samenhangend jeugdbeleid te komen en kent de volgende beleidsdoelstellingen:

- vroegtijdig, snel en consequent reageren op strafbare feiten;
- een grotere variatie in straffen voor jeugdige daders;
- perspectief op werk voor justitiële jongeren;
- voldoende aanbod van cliëntgerichte hulpverlening;
- een veilig schoolklimaat;
- verbetering van informatie over jeugdproblematiek;
- veilige openbare ruimte en andere plekken waar jongeren gebruik van maken.

De notitie Integraal Jeugd- en Jongerenbeleid kwam uit in 1999 en noemt als concrete doelstellingen voor het jeugd- en jongerenbeleid:

- aanwezigheid van voldoende basisvoorzieningen;
- aanwezigheid van voldoende voorzieningen die een 'plus' aanbod kunnen bieden, voor jeugd en jongeren die extra aandacht nodig hebben;
- een sluitende aanpak van voorzieningen voor jongeren; de aanwezigheid van de projectcoördinator Jeugd voorziet in de integrale aanpak door de diensten en afdelingen van de stadsdelen;
- het beleid dient te zijn afgestemd op de vraag;

- in het aanbod zijn de verschillende categorieën van jeugd terug te vinden
- er bestaan goed functionerende netwerken;
- er bestaat gedegen participatie van jeugd, jongeren, ouders en omwonenden.

Dezelfde nota onderscheidt bij het vaststellen van integraal jeugd en jongerenbeleid vier hoofdlijnen:

- het beleid dient vraaggestuurd te zijn. Er zijn verschillende categorieën te onderscheiden van preventie tot harde kern. Daarnaast is het belangrijk om meiden niet over het hoofd te zien;
- de jongeren en de ouders krijgen door middel van participatie een belangrijke stem in de uitvoering van het beleid. Aangezien het beleid vraaggericht dient te zijn moet er flexibel op vragen in kunnen worden gespeeld. Consequentie hiervan is dat het budget niet dicht gespijkerd moet worden, maar dat er een budget als stelpost kan worden opgevoerd;
- er dienen voldoende basisvoorzieningen te zijn;
- het beleid dient geschakeld te zijn. Dit is zowel van toepassing op de keten van Schuyt (10 schakels in de ontwikkeling van jongeren van 0 tot 18 jaar), als mede op de uitvoering van het beleid in de vorm van geschakelde netwerken.

Door de centrale stad zijn in mei 2000 via nieuwe subsidievoorwaarden voor de stadsdelen de hoofdlijnen voor de meerjarenplannen Jeugd en Veiligheid voor 2001-2004 opnieuw vastgesteld:

- de primaire verantwoordelijkheid ligt bij ouders en school;
- er moet voldoende kinderopvang en buitenschoolse opvang zijn en aanbod voor vrijetijdsbesteding;
- jeugdzorg en jeugdbescherming moeten zorgen voor adequate hulp en steun: zo kort, zo licht, zo vroeg en zo dicht bij mogelijk; daarbij wordt samengewerkt met de scholen;
- bestrijden van jeugdcriminaliteit en handhaven van openbare orde zijn kerntaken van instellingen voor jeugdveiligheid en politie;
- de bijdrage Jeugd en Veiligheid is een aanvullende financiering op het reguliere werk;
- de regie ligt bij de stadsdelen die hun samenwerking moeten bundelen in een jeugdveiligheidsplan en er moet een programmacoördinator per district komen.

In de nota "Hoofdlijnen Jeugd en Veiligheid 2001-2004" wordt door de gemeente Amsterdam kort teruggeblikt op het programma "Binden of Boeien". Geconcludeerd wordt dat het programma succesvol is geweest, omdat het de onderwerpen jeugd en veiligheid duidelijk op de agenda heeft gezet. Er wordt echter ook geconstateerd, dat door de ruime doelstelling (de hoofddoelstelling was immers: alle jongeren naar school of aan het werk) versnippering van projecten heeft plaatsgevonden en het niet altijd duidelijk is in hoeverre de projecten effectief zijn geweest.

In "Hoofdlijnen Jeugd en Veiligheid 2001-2004" wordt een nieuwe fase ingeluid en gesproken van een beleid Jeugd&Veiligheid Nieuwe stijl.

Met als uitgangspunt, dat gezin, school, vrijetijdsaanbod, jeugdzorg en jeugdbescherming aan kinderen en jeugdigen voldoende waarborgen moeten bieden om op te groeien naar een zelfstandige deelname aan het maatschappelijk leven, kiest de gemeente Amsterdam als hoofddoelstelling voor Jeugd en Veiligheid: *het leveren van een aantoonbare bijdrage aan het verhogen van de veiligheid op straat –de semi-openbare ruimte-, waar deze in het gedrang komt door onacceptabel gedrag van jongeren tot en met 24 jaar.*

In de visie van de centrale stad lenen sommige activiteiten zich niet voor een aanpak per stadsdeel, maar moeten sturing krijgen op stedelijk niveau: het veiligheidsproject voor de scholen, jongeren in bijzondere trajecten, deskundigheidsbevordering en het ontwikkelen van nieuw instrumentarium, PR & communicatie en de algemene regie voor het jeugdbeleid. Tot zover de nota 'Hoofdpijnen Jeugd en Veiligheid 2001-2004'

1.3 Vier stadsdelen en één district

Het is aan de stadsdelen om de door de centrale stad uitgezette beleidslijnen handen en voeten te geven.

Binden en Boeien heeft een grote stimulans gegeven aan de bestrijding van de jeugdcriminaliteit, maar leidde door de te ruime doelstelling tot een wirwar aan projecten, terwijl de effecten van die projecten meestal niet gemeten (konden) worden (hoe vergaat het de jongeren, wordt er minder gerecidiveerd?). In de toekomst zal daar meer duidelijkheid in moeten komen. In het meerjarenplan dat op basis van deze startnotitie geschreven zal worden, zal de aanpak daartoe nader beschreven worden.

Op basis van heldere afspraken, gebaseerd op het jeugdveiligheidsplan, krijgen de stadsdelen de regie over de gebiedsgerichte aanpak van jeugd en veiligheid, gekoppeld aan een meerjarenfinanciering en een effectmeting. Om echter beter aan te sluiten op de politieke en justitiële indeling en op de toenemende mobiliteit van kinderen en jongeren is door de centrale stad in de nota "Hoofdpijnen Jeugd en Veiligheid 2001-2004" gekozen voor een werkwijze per politiedistrict in plaats van een werkwijze per stadsdeel. De stadsdelen in het politiedistrict zullen derhalve samen een overkoepelend plan moeten maken.

De afstemming tussen justitie, politie en bestuur wordt hierin gelegd bij de 'uitgebreide subdrie hoeken', nl. uitgebreid met de portefeuillehouders Onderwijs en Jeugd van de betrokken stadsdelen. De uitgebreide subdrie hoek adviseert de stadsdelen over het conceptplan Jeugd en Veiligheid voor het district. Daarin wordt de afstemming geregeld tussen de interventies vanuit de openbare ordehandhaving en het beleid in het programma Jeugd en Veiligheid. De stadsdelen stellen het plan vast en dienen het in bij de centrale stad. Het stadsbestuur toetst aan de subsidievoorwaarden en beslist over de financiering.

De nota zegt verder dat de portefeuillehouders van de stadsdelen via de Stuurgroep Integraal Jeugdbeleid de bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen naar de sectoren van de stadsdelen als ook de externe partners.

Via de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid vindt de afstemming plaats tussen de stadsdelen en de organisaties die het jeugdbeleid uitvoeren.

Een monitorgroep van ambtelijke coördinatoren wordt geacht elke drie maanden over de veiligheidssituatie in het district te rapporteren.

De nota schrijft verder voor, dat, op basis van de jeugdveiligheidsplannen van de stadsdelen per district, door de programmacoördinator Jeugd en Veiligheid een meerjarenplan voor het district wordt gemaakt.

Dit plan moet dan bevatten:

- een globale inventarisatie van de bestaande problematiek (hoeveel jongeren en welk soort delicten of overlast);
- een gemotiveerde keuze van de in te zetten instrumenten om de geconstateerde problematiek aan te pakken. Deze instrumenten moeten meetbaar (concrete doelen en resultaten) en effectief zijn;

- een afstemming met de uitvoering van het programma Veilig in en om School (VIOS);
- een bestedingsvoorstel voor de gehele periode van 3 jaar.

Voor de concrete activiteiten gelden de volgende uitgangspunten:

- gebiedsgericht: de plannen moeten de veiligheid in een gebied vergroten;
- vraaggestuurd: inspelen op concrete veiligheidsvragen vanuit de buurten;
- resultaatgericht: aantoonbare en meetbare bijdragen om de jongeren van de straat te houden, meer eenheid in dwang en drang bij politie en justitie, een beter ketenmanagement (JOT en VIOS) en bijzondere, intensieve trajecten (De Uitdaging, Nieuwe Perspectieven, aanpak stelselmatige daders Houvast) met rapportages over concrete inspanningen en resultaten.

De stadsdelen werken samen via de regie van een ambtelijke voorbereidingsgroep voor Jeugd&Veiligheid, de monitorgroep: vier coördinatoren jeugdbeleid of veiligheid van de stadsdelen en vertegenwoordigers van politie en justitie. Het stadsdeel Geuzenveld fungeert als trekker.

Per 15 juli start de gezamenlijke programmacoördinator Jeugd&Veiligheid. Haar eerste taak zal zijn het opstellen van het meerjarenplan Jeugd&Veiligheid voor de vier stadsdelen in het district.

2 Het district: de bewoners en hun veiligheid

In het hoofdstuk 2 worden als kennismaking met de betreffende stadsdelen enige kerngegevens van de bevolking en haar problemen per stadsdeel op een rij gezet om zicht te krijgen in de grootte en samenstelling van de doelgroep, de subjectieve onveiligheidsgevoelens bij de burgers en de in de stadsdelen gepleegde delicten.

2.1 Algemeen

District 6 omvat de stadsdelen De Baarsjes, Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Geuzenveld/Slotermeer.

In het kader van Jeugd en Veiligheid maakt (het industrieterrein) Westpoort ook onderdeel van dit gebied uit. Ook de buurtcombinatie 44, Hoofddorpplein en omgeving valt onder district 6. Ten aanzien van deze buurtcombinatie en de Kolenkitbuurt dienen separaat nadere afspraken gemaakt te worden.

2.2 Bevolkingsgegevens

Het district heeft de grootste bevolkingsomvang van de Amsterdamse politiedistricten. In totaal heeft het 171.045 inwoners.

Jongeren

Tabel 2.1 Jongeren in de stadsdelen en stad vergeleken met de gehele bevolking.

1 januari 2001	jongeren 0-20 jaar			jongeren 0-24 jaar	
	bevolking	aantallen	%	aantallen	%
De Baarsjes	34.967	6.575	19%	9.815	28%
Geuzenveld/- Slotermeer	39.672	10.541	27%	13.159	33%
Osdorp	43.432	10.934	25%	13.457	31%
Slotervaart/- Overt.Veld	43.976	11.638	26%	14.102	32%
Amsterdam	734.540	151.474	21%	201.340	21%

Relatief heeft het district een zeer groot aantal jongeren onder de 24 jaar (50.533) onder zijn bevolking (162.047), dus 31 %. (Bron: "Amsterdam in cijfers", O+S, 2001)

Allochtonen

We hanteren in deze rapportage de definitie van de personen die niet tot de Nederlanders of tot de buitenlanders uit de geïndustrialiseerde landen worden gerekend. (Bron: "Amsterdam in cijfers", O+S, 2001.)

Amsterdam kent in totaal 269.752 allochtonen, dus 36,7% allochtonen. De stadsdelen in district 6 zitten daar percentueel ruim boven, terwijl de prognose voor 2015 een nog groter aandeel allochtonen te zien geeft:

Tabel 2.2 Prognose aandeel allochtonen 2015

De Baarsjes	14.790	42,3%	in 2015	52,0%
Geuzenveld/Slotermeer	19.868	50,1%	in 2015	65,6%
Osdorp	17.020	39,2%	in 2015	51,0%
Slotervaart/Overtoomse Veld	17.495	39,8%	in 2015	52,5%

(Bron: "Amsterdam in cijfers", O + S, 2001)

Bij de groep allochtonen is het aantal jongeren hoog in vergelijking met de autochtone bevolkingsgroep en mensen uit andere geïndustrialiseerde landen. Zo kent Geuzenveld/Slotermeer 32,3% allochtone jongeren van de eerste generatie en 23,8% van de tweede generatie, terwijl in de Baarsjes 58% van de jongeren van allochtone herkomst is.

Werkloosheid

Op 1 januari 2001 kent Amsterdam 10,0% werklozen en onder de allochtone bevolking 13,6%. Voor de stadsdelen is dat:

Tabel 2.3 werkloosheid totaal stadsdelen respectievelijk onder allochtonen

De Baarsjes	12,0% respectievelijk 15,0%
Geuzenveld/Slotermeer	8,8% respectievelijk 12,2%
Osdorp	11,4% respectievelijk 14,7%
Slotervaart/Overtoomse Veld	8,0% respectievelijk 11,8%

(Bron: "Amsterdam in cijfers", O + S, 2001)

Helaas zijn niet voor alle 4 de stadsdelen op dit moment gegevens omtrent voortijdige schoolverlaters en de jeugdwerkloosheid voorhanden. Deze zouden een nadere indicatie van de problematiek van de doelgroep gegeven hebben en tevens vormen deze gegevens een toetssteen voor toekomstig beleid, dat neergelegd zal worden in het meerjarenplan Jeugd&Veiligheid.

2.3 De subjectieve veiligheid: gevoelens

In vergelijking met de andere districten voelt de burger zich in district 6 onveilig in de eigen buurt.

Tabel 2.4 Onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt (percentage voelt zich wel eens onveilig)

District	ja
D1 Amsterdam Noord	26
D3 Binnenstad	37
D4 Amsterdam Centrum en Oost	35
D5 Amsterdam Oud-Zuid en Nieuw-Zuid	26
D6 Amsterdam West	40
D7 Amsterdam Zuidoost en Buitengebieden	33
D8 Amsterdam Oud-West	42
D9 Amstelveen en buitengebieden	17
Amsterdam-Amstelland	33

Bron: Monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2001 in Amsterdam, DSP, april 2002

Terwijl de directe ervaringen wat genuanceerder liggen:

Tabel 2.5 Slachtofferschap delicten

District	Diefstal	Vernieling	Fysiek geweld
D1 Amsterdam Noord	9	16	3
D3 Binnenstadsdistrict	14	22	6
D4 Amsterdam Centrum en Oost	12	18	4
D5 Amsterdam Oud-Zuid en Nieuw-Zuid	10	16	3
D6 Amsterdam West	10	20	4
D7 Amsterdam Zuidoost en buitengebieden	8	14	3
D8 Amsterdam Oud-West	13	20	5
D9 Amstelveen en buitengebieden	4	9	1
Amsterdam-Amstelland	10	17	4

Bron: Monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2001 in Amsterdam, DSP, april 2002

Tabel 2.6 Dadergedrag dreigend, on hoffelijk en/of hand tastelijk gedrag vertoond

	dreigend gedrag	on hoffelijk gedrag	hand tastelijk gedrag	minstens één van de drie
D1 Amsterdam Noord	4	5	1	9
D3 Binnenstadsdistrict	7	15	2	19
D4 Amsterdam Centrum en Oost	4	11	1	13
D5 Amsterdam Oud-Zuid en Nieuw-Zuid	6	17	1	19
D6 Amsterdam West	4	8	1	11
D7 Amsterdam Zuidoost en buitengebieden	3	6	1	8
D8 Amsterdam Oud-West	4	11	1	14
D9 Amstelveen en buitengebieden	3	7	1	10
Amsterdam-Amstelland	5	11	1	14

Bron: Monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2001 in Amsterdam, DSP, april 2002

Hetzelfde rapport geeft ook inzicht naar een uitsplitsing naar onderwerpen per wijk:

Tabel 2.7

in percentages	Baarsjes	Geuzenv	Osdrorp	Sloterv	Stad A'dam
wel eens onveilig gevoel in de buurt	46	43	29	53	36
slachtoffer diefstal	32	27	29	37	27
slachtoffer vernieling	29	30	23	37	27
slachtoffer fysiek geweld	7	13	9	11	10
zelf on hoffelijk, dreigend of hand tastelijk	13	11	8	16	14

De leefbaarheidsmonitor *Slotervaart/Overtoomse Veld* (O + S, maart 2001) trekt ten aanzien van het onderwerp veiligheid enkele conclusies:

- onveiligheidsgevoelens zijn sterk toegenomen de laatste 4 jaar: dit ongeacht de leeftijd van de bewoners. Het gaat daarbij vooral om diefstal, inbraken, berovingen en overlast van jongeren. Van de ondervraagden mijdt 39% bepaalde plekken in de buurt, 11% meer dan in 1997;
- gemiddeld 41% van de ondervraagden geeft autodiefstallen als het grootste probleem op, fietsendiefstallen en overlast van jongeren geven een percentage van 30%, bekladding 25%, woninginbraak 22%, beroving en vernieling van telefooncellen/tramhokjes 18%, bedreiging 12%, terwijl geweldsdelicten met 8% het laagste scoren;
- het percentage dat een bepaalde plek in de buurt mijdt is in 2001 gestegen naar 39%, terwijl dat in 1997 nog 28% was;
- volgens 29% is de laatste 2 jaar de veiligheid in de buurt verslechterd, terwijl 9% deze verbeterd acht;
- het onderhoud in de buurt wordt gemiddeld lager beoordeeld dan in 1997: het gemiddelde rapportcijfer is een 6,5 in 2001 en een 7,1 in 1997;

- de leefbaarheid van de buurt krijgt een voldoende (7,0), een minieme achteruitgang ten opzichte van 1997 (toen 7,1). Toch wil, net als in 1997, één op de vijf bewoners verhuizen, waarbij het overgrote deel naar een woning in een ander stadsdeel wil.

De bewoners van de *Baarsjes* blijken zich volgens de Stadsdeelmonitor 2001 ten opzichte van 1998 iets veiliger te zijn gaan voelen:

Tabel 2.8 Voelt u zich onveilig 's avonds alleen op straat ? (in %)

	2001	1998
Vaak	12%	15%
Zo nu en dan	22%	23%
Zelden	25%	19%
Nooit	39%	38%

Opvallend is bovendien dat bewoners van de Chassébuurt zich een stuk veiliger zijn gaan voelen.

Het risico dat mensen denken te hebben om slachtoffer te worden van een misdrijf geeft een indicatie van hun gevoel van veiligheid. Een kwart van de respondenten is van mening dat de kans om slachtoffer te worden van een misdrijf de laatste twee jaar is toegenomen: een lichte stijging ten opzicht van de resultaten in 1998.

Tabel 2.9 Is de kans om slachtoffer te worden van een misdrijf de laatste twee jaar toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen?

	2001	1998	1996	1993
Toegenomen	26%	22%	22%	29%
Gelijk gebleven	44%	45%	40%	45%
Afgenomen	11%	13%	18%	15%
Weet niet/geen antwoord	19%	20%	20%	11%

(Stadsdeelmonitor 2001)

De gegevens met betrekking tot veiligheid in de Baarsjes laten zien dat een blijvende aandacht en inzet op dit beleidsterrein geboden is. De wijkveiligheidsplannen stellen het stadsdeel, maar ook andere organisaties, beter in staat haar inspanningen te richten op de kenmerken van het gebied. Daarnaast zal de Projectgroep Horeca een bijdrage leveren aan de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en aan een adequate handhaving die van de organisatie van de overheid steeds meer wordt verwacht.

Samengevat beschrijft het veiligheidsplan van *Osdorp* de sociale veiligheid op basis van de GSB-Leefbaarheidsmonitor Amsterdam (D.S.P., 1998, later geactualiseerd door BOOM) als volgt:

Tabel 2.10 Sociale Veiligheid in Osdorp

%	geen mening	nooit	zelden	soms	vaak
rommel op straat	1,6	26,6		27,9	43,8
graffiti	4,2	35,9		27,5	32,4
overlast jongeren	3,4	42,9		27,6	26,2
vernieling straatmeubilair	6,4	31,7		28,4	33,5
onveilig in woning 's avonds		80,2	12,2	6,6	3
onveilig op straat 's avonds		52,6	13,7	21,4	12,3
signaleert u bedreiging in de buurt	12,8	54,3		23,1	9,8
bent wel eens lastig gevallen op straat	5,4	69,4		19,1	6,1

Van Geuzenveld/Slotermeer zijn deze gegevens niet voorhanden.

2.4 De objectieve veiligheid: aangiftes en delicten

In het rapport Buurtindicatoren Jeugd in Amsterdam over 2001 beoordeelt het Amsterdamse Bureau voor Onderzoek en Statistiek de situatie in West/Nieuw West als (zeer) ernstig en (zeer) omvangrijk en in de laatste jaren zelfs verergerd in tegenstelling tot de situatie in de ander stadsdelen.

Tabel 2.11 Overzicht van de delicten gepleegd in district 6 over de jaren 1996-2000

	1996	1997	1998	1999	2000
doodslag en (poging tot) moord	14	17	16	26	41
gekwalficeerde mishandeling	19	27	21	40	26
eenvoudige mishandeling	45	37	52	72	53
eenvoudige belediging	4	24	31	24	25
dood/letsel door schuld	0	0	0	0	1
bedreiging	49	76	71	54	71
overig tegen leven	0	0	0	0	0
huis-/lokaalvredebreuk	17	0	1	3	5
openbare geweldpleging	66	109	60	122	120
wederspanningheid	1	4	9	5	7
belemmering ambtenaar in functie	16	17	18	10	11
discriminatie	0	1	0	0	6
overige delicten tegen openbare orde en gezag	13	12	15	22	21
brandstichting	1	1	12	5	7
dierenmishandeling	0	0	0	0	0
vernieling	83	35	58	59	48
overige ruwheidsmisdrijven	0	0	0	0	0
valsheidsmisdrijven	22	22	17	25	36
eenvoudige diefstal	60	45	67	562	285
gekwalficeerde diefstal	551	423	518	314	210
diefstal met geweld	114	114	109	99	100
afpersing	17	14	10	17	1
verduistering	5	11	9	14	19
verduistering in betrekking	2	13	11	6	7
bedrog	22	32	18	15	9
heling	15	15	16	32	40
overige vermogensmisdrijven	0	0	1	0	1
schennis	0	0	0	1	1
verkrachting	0	0	1	1	6
aanranding	0	0	0	12	15
gemeenschap met kinderen	0	0	0	0	0
ontucht	0	0	0	1	0
ontucht ouders	0	0	0	0	0
zedendelicten overige	0	0	0	0	0
rijden onder invloed	10	13	30	24	23
doorrijden na aanrijding	7	14	24	21	23
rijden na ontzegging	0	0	0	1	0
weigeren bloedproef	4	0	3	0	2
dood/letsel door schuld	1	1	2	2	0
joyriding	1	1	9	2	3
overige verkeersmisdrijven	6	2	3	1	2
opiumwet harddrugs	7	5	9	7	3
opiumwet softdrugs	2	3	2	5	3
vuurwapens	38	33	48	66	29
overige delicten	26	22	25	26	20
totaal	1.238	1.143	1.296	1.696	1.280

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Gesplitst naar stadsdelen geeft dit het volgende overzicht:

Tabel 2.12 Vermogens- en geweldsdelicten in de stadsdelen in district 6:
door verdachten bekende delicten over de jaren 1996-2000

		1996	1997	1998	1999	2000
Geuzenveld/Sl	vermogensmisdrijven	297	126	184	210	193
	agressieve misdrijven	84	87	86	91	121
Osdorp	vermogensmisdrijven	163	201	220	170	154
	agressieve misdrijven	92	84	91	107	116
Slotervaart/ OV	vermogensmisdrijven	178	219	237	187	174
	agressieve misdrijven	100	95	102	120	126
Baarsjes	vermogensmisdrijven	125	101	94	128	120
	agressieve misdrijven	48	61	55	91	46

(Bron: bewerking van tabellen uit Jeugdige Verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Let wel, het betreft hier de delicten die door aangehouden verdachten zijn bekend. Het aantal aangiftes zal veel hoger liggen en het werkelijke aantal delicten nog hoger.

Onder agressieve misdrijven worden verstaan de misdrijven tegen openbare orde en gezag (bijv openlijk geweld, wederspanningheid en discriminatie), tegen leven en personen (bijv doodslag, mishandeling, belediging en bedreiging) en ruwheidsmisdrijven (bijv brandstichting, dierenmishandeling en vernieling). Onder de vermogensmisdrijven worden verstaan diefstal ca, oplichting, verduistering, afpersing, bedrog en heling ca.

De combinatie van slechts 5 jaar en de lage aantallen maken voorspellingen en trends breekbaar. Daarnaast kan extra beleid en inzet op een terrein het gevolg hebben dat de aantallen op dat terrein omhoog gaan (meer opsporing), terwijl het positieve effect pas jaren optreedt (minder delicten).

Toch kan met deze kantenkening al een waarschuwing gemaakt worden: de agressieve delicten nemen onrustbarend toe.

Om een indruk te krijgen van de verschillen in cijfers als het aangiftes betreft, nemen we hier de aangiftecijfers inzake diefstallen ca op zoals deze weergegeven staan in de (veiligheids)plannen van de stadsdelen:

Tabel 2.13 Aangiftecijfers diefstal, inbraak, overval en zakkenrollen in de stadsdelen

Stadsdelen	1998	1999	2000
Geuzenveld-Slotermeer	2005	2018	2635
Osdorp		2521	2527
Slotervaart/Overtoomse Veld		2931	3456
De Baarsjes			2036

3 Doelgroep: de daders

Dit hoofdstuk geeft informatie over de soorten daders en (de ontwikkeling van) de gepleegde delicten in de stadsdelen om een eerste indruk te krijgen van de problematiek die daar in concreto speelt.

3.1 Het district

In district 6 wonen in het jaar 2000 de meeste verdachten in vergelijking met de andere districten in Amsterdam, namelijk 877 oftewel 29% (in 1996 nog 23,6%).

Tabel 3.1 Schatting¹ woonplek jeugdige verdachten Stadsdelen 1996-2000 (%)

	1996	1997	1998	1999	2000
Binnenstad	7,6	5,7	5,8	5,5	4,2
Westerpark	5,0	5,0	5,8	5,2	5,2
Oud-West	2,7	3,3	3,1	2,8	2,5
Zeeburg	5,4	5,8	6,2	7,2	5,2
Bos en Lommer	6,0	6,1	5,7	6,7	6,2
Baarsjes	5,8	5,6	5,0	5,3	5,3
Noord	11,6	11,1	9,8	11,0	11,9
Geuzenveld/Slotermeer	5,9	6,4	6,7	7,7	7,5
Osdorp	6,6	5,6	5,8	7,2	7,8
Sl-vvaart/O-veld	5,3	6,5	8,7	6,5	8,4
Zuidoost	18,8	21,3	19,5	18,5	18,9
Oost/Watergraafsmeer	8,1	7,5	7,6	6,5	7,1
Oud Zuid	8,2	7,7	7,7	7,6	8,3
ZuiderAmstel	2,9	2,5	2,4	2,4	1,5
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Om zicht te krijgen op de vraag over welk soort doelgroep we spreken, volgt hier een overzicht van de jeugdigen naar type dader in absolute aantallen. Hier wordt gebruik gemaakt van een eerder verschenen rapport van DSP: 'Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000'. Het rapport gebruikt de volgende begrippen:

- *Harde Kern*: verdacht van 3 of meer zware misdrijven in het onderzoeksjaar of verdacht van 2 zware misdrijven en tevens 3 of meer antecedenten hebbend in de voorgaande jaren.
- *Licht criminelen*: alle verdachten in het onderzoeksjaar die niet tot de groep first offenders of harde kern gerekend worden.
- *First offenders*: verdacht van 1 delict in het onderzoeksjaar en geen eerdere antecedenten.

Noot 1 Van een deel van de verdachten is wel bekend dat zij in Amsterdam woont, maar niet bekend waar in de stad. Dit deel van de verdachtenpopulatie is in tabel 2 ingedeeld in 'Amsterdam onbekend'. In tabel 3 is deze groep verdachten buiten beschouwing gelaten. Het is echter denkbaar dat relatieve verdeling van verdachten over de stadsdelen verandert wanneer van deze groep verdachten wel bekend is waar zij wonen. Om deze reden is de relatieve verdeling van de verdachten over de stadsdelen een schatting.

In Jeugd & Veilig, Grote Stedenbeleid Amsterdam, worden de kenmerken van de verschillende groepen besproken:

- **Harde kern:** alle soorten delicten, veel geweld, onduidelijk delictspatroom, wisselende groepen, verslaafd aan softdrugs, relatief hoge etnische component, gedrags- en persoonlijkheidsstoornissen, geen regulier werk;
- **Licht criminelen:** potentieel harde kern, veelvuldig softdruggebruik, geen zware strafbare feiten, vatbaar voor resocialisatie, schooluitval, werkloos, problemen thuis;
- **First offenders:** gezinsproblematiek, spijbelgedrag, geen zware strafbare feiten, lage vervolgrecedive, gemêleerde groep, jong;
- **Risicogroep:** probleemgedrag, rondhangen, overlast op straat, gezinsproblematiek, (nog) geen strafbare feiten, jong.

Tabel 3.2 Schatting aantal jeugdige verdachten naar type dader: *de harde kern*

stadsdeel	1996	1997	1998	1999	2000
De Baarsjes	24	27	33	21	20
Osdorp	24	26	27	34	28
Slotervaart/Overt.Veld	27	20	39	33	29
Geuzenveld/Slotermeer	38	28	32	30	35
Totaal	113	101	131	118	112

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

In het gehele district lijkt de harde kern in aantal af te nemen, hoewel met name Geuzenveld zorgen baart.

Tabel 3.3 Schatting aantal jeugdige verdachten naar type dader: *de licht criminelen*

stadsdeel	1996	1997	1998	1999	2000
De Baarsjes	83	90	86	85	81
Osdorp	101	85	88	125	109
Slotervaart/Overt.Veld	66	86	145	107	138
Geuzenveld/Slotermeer	78	90	109	131	119
Totaal	328	351	428	448	447

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Het aantal licht criminelen in district 6 stabiliseert hoogstens, waarbij onduidelijk is hoe de aantallen in Geuzenveld, Osdorp en Slotervaart zich zullen ontwikkelen.

Tabel 3.4 Schatting aantal jeugdige verdachten naar type dader: *de first offenders*

stadsdeel	1996	1997	1998	1999	2000
De Baarsjes	55	47	45	66	60
Osdorp	59	55	74	74	100
Slotervaart/Overt.Veld	56	85	101	71	86
Geuzenveld/Slotermeer	50	71	78	89	72
Totaal	220	258	298	300	318

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Het aantal first offenders in het district neemt gestaag toe, vooral in Osdorp.

3.2 De stadsdelen

Het onderzoek van DSP 'Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000' geeft per stadsdeel het volgende beeld:

Tabel 3.5 Schatting aantal jeugdige verdachten in stadsdeel *Geuzenveld/Slotermeer* naar type dader

Type dader	1996	1997	1998	1999	2000
Harde kern	38	28	32	30	35
Licht crimineel	78	90	109	131	119
First-offenders	50	71	78	89	72
Totaal	167	189	219	250	226

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Geuzenveld/Slotermeer: Het absolute aantal jeugdige verdachten is in de periode 1996-2000 met ongeveer een kwart gestegen. De harde kern is minder aan verandering onderhevig en schommelt tussen 28 en 38.

Tabel 3.6 Schatting aantal jeugdige verdachten in stadsdeel *Osdorp* naar type dader

Type dader	1996	1997	1998	1999	2000
Harde kern	24	26	27	34	28
Licht crimineel	101	85	88	125	109
First-offenders	59	55	74	74	100
Totaal	184	166	190	234	237

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Osdorp: Het aantal verdachten in dit stadsdeel is in de periode 1996-2000 met 22% gestegen. Het aantal harde kernen is daarentegen vrij constant.

Tabel 3.7 Schatting aantal jeugdige verdachten in stadsdeel *Slotervaart/Overtoomse Veld* naar type dader

Type dader	1996	1997	1998	1999	2000
Harde kern	27	20	39	33	29
Licht crimineel	66	86	145	107	138
First-offenders	56	85	101	71	86
Totaal	149	192	285	211	253

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Slotervaart/Overtoomse Veld: Het aantal verdachten kent over de jaren 1996-2000 een grillig verloop. Het absolute aantal is echter wel met 40% gestegen

Tabel 3.8 Schatting totaal aantal jeugdige verdachten in stadsdeel *De Baarsjes* naar type dader

	1996	1997	1998	1999	2000
first-offenders	55	47	45	66	60
licht criminelen	83	90	86	85	81
harde kern	24	27	33	21	20
Totaal	162	164	163	172	160

(Bron: Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000, DSP april 2002)

Het aantal jeugdige verdachten in De Baarsjes is vrij constant en schommelt tussen de 160 en 170.

Tabel 3.9 Risicocategorieën van de jongeren in De Baarsjes in absolute aantallen en %

jeugd in categorieën	0-11 jaar	12-17 jaar	18-24 jaar	totaal%
preventie categorie	152	170	46	368
	39%	84%	40%	14%
risico categorie	30	225	131	386
	41%	16%	53%	39%
licht crimineel	0	31	130	161
	17%	0%	7%	39%
harde kern	0	2	28	30
	3%	0%	0%	8%
Totaal	182	428	335	945
	100%	100%	100%	100%

Onder de jongeren in De Baarsjes is een geringe harde kern, maar een grote groep die behoort tot de risicocategorie. (Bron: Instituut voor Jeugd en Welzijn, Vrije Universiteit, 1999.)

Begrippen bij tabel 3.9

- *Preventie categorie*: jeugdigen van wie verwacht mag worden dat ze zonder al te veel problemen opgroeien.
- *Risico categorie*: jeugdigen bij wie zich beginnende problemen manifesteren, variërend van leerproblemen tot gedragsproblemen als spijbelen of jeugdigen die gezien hun milieuachtergrond een verhoogd risico lopen op dergelijke problemen.
- *Licht crimineel*: jongeren die zich in een periode van 6 maanden schuldig hebben gemaakt aan 2 of meer lichte vormen van criminaliteit, eventueel in combinatie met 1 zwaar delict, waarvan proces-verbaal is opgemaakt.
- *Harde kern*: jongeren die in een periode van 6 maanden minimaal 2 zware delicten hebben gepleegd, waarvan een proces-verbaal is opgemaakt.

Binnen district 6 zijn veel hanggroepen waarin de jeugd zich manifesteert. Het aantal groepen wordt geschat op 60, verdeeld over de vier stadsdelen. Op dit moment zijn er geen gegevens voorhanden over het precieze aantal hanggroepen, de locaties, de samenstelling van de groepen en de overlast, veroorzaakt door deze groepen. Voor de beeldvorming en de te kiezen aanpak binnen het jeugdveiligheidsplan zijn deze gegevens wel van belang. Er zal dan ook getracht worden deze gegevens in dat plan op te nemen.

4 Doelstellingen

De doelen die men zich stelt in het district en in de stadsdelen ten aanzien van het (jeugd)veiligheidsbeleid worden in dit hoofdstuk beschreven.

4.1 Het district

Als speerpunten noemt de politie in het districtsjaarplan voor 2002 als algemene doelstellingen:

- 1 de aanpak van de jeugdcriminaliteit;
- 2 het verminderen van agressie en geweld: de bestrijding van (vuur)wapenbezit onder meer door geplande controles op scholen;
- 3 de invoer van het GRIP-traject in district 6 voor de aanpak van huiselijk geweld;
- 4 de handhaving en waar nodig versterking van de samenwerking op de punten leefbaarheid en veiligheid.

Jeugd is een prioriteit van het korps Amsterdam-Amstelland. Deze prioritering is door de districten overgenomen. In district 6 heeft jeugdcriminaliteit zelfs heel nadrukkelijk prioriteit. Het district benoemt hierbinnen onderstaande speerpunten:

- Adoptie probleemjeugd (harde kern en veroorzakers van veel overlast): Adoptie door Bureau Ondersteuning houdt in dat gewerkt wordt aan een langdurige afwezigheid van de jongere uit de samenleving waarbij de detentie en de periode hierna indien mogelijk gericht is op resocialisatie. Adoptie door de buurtregisseur betekent dat die probleemjongeren waarvan men verwacht een positief resocialisatie resultaat te behalen op integrale wijze begeleid worden.
- Hanggroepen: District 6 wil op dit gebied graag beleid ontwikkelen. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van een datafile 'Strategische Info Jeugdgroepen', deskundigheidsbevordering en flankerend beleid (o.a. experimenten met positieve groepsdynamische processen en met collectieve sanctionering).
- Vroegsignalering: Door diverse onderzoekers wordt aangegeven dat het op tijd signaleren van deviant gedrag bij jeugdigen vanaf 0 jaar en het op de goede wijze ingrijpen hierop de kans op later crimineel gedrag verkleint. Er vinden verkennende gesprekken plaats over het opstarten van een pilot. De politie heeft hierin de rol van signaleerder. In district 6 worden politiemensen hierop (nog) niet getraind.

4.2 De stadsdelen

Ook de vier stadsdelen zien het voorkomen en terugdringen van jeugdcriminaliteit als een speerpunt en hebben dit opgenomen in de jeugd- en/of veiligheidsplannen.

De bevoegdheden en hiermee ook de kerntaken van de stadsdelen liggen op het gebied van de preventie. De aanpak van de harde kern ligt binnen de bevoegdheden van de politie en het justitiële apparaat.

Naast de aanpak door politie en justitie van de harde kern valt er op het gebied van preventie voor de stadsdelen veel te doen om het plezierig en met zo min mogelijk risico's opgroeien in het stadsdeel mogelijk te maken en kinderen en jongeren toe te rusten op een functioneren in de maatschappij van nu en morgen. Van een gevarieerd en gestructureerd aanbod aan vrijetijdsbesteding voor jongeren gaat een preventieve werking uit.

Hierbij is afstemming en samenwerking tussen de voorzieningen nodig omdat de leefwereld van de jeugd zich niet in hokjes laat opdelen maar één geheel vormt. Dat geldt in versterkte mate voor jeugdigen uit gezinnen met (het risico van) achterstand, waarin problemen zich kunnen voordoen op verschillende terreinen.

Bij het richting geven aan het beleid op het gebied van jeugd en veiligheid in de stadsdelen zijn onderstaande uitgangspunten van toepassing:

- Het beleid dient vraag gestuurd te zijn. Dit betekent dat er flexibel op vragen in gespeeld moet kunnen worden (hier dient ook ruimte voor te zijn in het budget).
- Er dient gedegen participatie van jeugd, jongeren, ouders en omwonenden te bestaan. Zij krijgen door middel van participatie een belangrijke stem in de uitvoering van het beleid.
- Er dienen zowel voldoende basisvoorzieningen te zijn als voldoende voorzieningen die een 'plus' aanbod kunnen bieden, voor jeugd en jongeren die extra aandacht nodig hebben; De verschillende categorieën van jeugd moeten terug te vinden zijn in het aanbod (van preventie tot harde kern, meiden).
- Het beleid dient geschakeld te zijn. De mogelijkheden van de kinderen en jongeren in het doorlopen van de verschillende schakels van Schuyt (10 schakels in de ontwikkeling van jongeren van 0 tot 18 jaar) dienen versterkt en ondersteunt te worden. En de uitvoering van het beleid dient plaats te vinden in de vorm van geschakelde netwerken.
(Deze staan geformuleerd in de jeugd en/of veiligheidsplannen van de afzonderlijke stadsdelen. Zoals hier geformuleerd worden ze genoemd in de notitie Integraal Jeugd- en Jongerenbeleid, De Baarsjes 1999).

De Baarsjes

Met name door de samenwerking met de politie in de BeheerOrganisatie Mercatorplein (BOM) is de veiligheidssituatie in De Baarsjes sterk verbeterd. In de BOM wordt samengewerkt door 15 ambtelijke diensten zoals de politie, het stadsdeel en de centrale stad (zoals Bouw- en woningtoezicht, sleepdienst, reiniging, toezichthouders, etc) en particuliere organisaties. Vanaf begin jaren negentig is het terrein waar de BOM zich mee bezig houdt, verbreed van de bestrijding van harde, drugsgerelateerde criminaliteit naar 'veiligheid en leefbaarheid'. "Veiligheid kan niet los gezien worden van de algehele leefbaarheid in het stadsdeel" wordt in het programmakkoord 1998-2002 gesteld.

Met de verbreding van de veiligheidsproblematiek heeft ook de samenwerking met de politie zich verbreed. Naast de BOM werkt het stadsdeel samen met de politie op het terrein van (overlastgevende) jeugd, extreme overlast en drugsoverlast en bij het opstellen van Wijkveiligheidsplannen.

Ook in de Buurtservicepunten c.q. Wijkveiligheidsposten werken de Buurtconciërges van het stadsdeel samen met de inmiddels geworven Buurtregisseurs van de politie.

De relatie tussen het terrein van Veiligheid en Jeugd en Jongeren is in de visie van Stadsdeel De Baarsjes niet altijd even hard en duidelijk. Op het terrein van veiligheid liggen de bevoegdheden van het stadsdeel met name bij preventie. Zo gaat bijvoorbeeld van een gevarieerd en gestructureerd aanbod aan vrijetijdsbesteding voor jongeren een preventieve werking uit.

De aanpak van de harde kern daarentegen ligt binnen de bevoegdheden van de politie en het justitiële apparaat. Tussen deze twee uitersten liggen allerlei activiteiten van het stadsdeel die een plezierig opgroeien in het stadsdeel mogelijk moeten maken en die er op zijn gericht kinderen en jongeren toe te rusten op een functioneren in de maatschappij van nu en morgen. Een integrale en geschakelde aanpak staat hierin centraal.

In de visie van het stadsdeel dient het jeugdbeleid er op de eerste plaats toe bij te dragen dat kinderen en jongeren optimaal worden toegerust om te kunnen functioneren en participeren in de maatschappij van nu en morgen. Voorts dient het jeugdbeleid voorwaarden te scheppen voor een plezierige jeugd en veilige jeugd voor zoveel mogelijk kinderen en jongeren. Doelstelling is het vraaggericht werken.

Geuzenveld/Slotermeer

Het Integraal Jaarplan Leefbaarheid en Veiligheid 2002 noemt als doelstellingen:

- 1 het vergroten van de fysieke leefbaarheid: het vergroten van het verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen leefomgeving door het verbeteren van de fysieke leefomgeving;
- 2 het vergroten van de sociale leefbaarheid door het vergroten van de sociale cohesie in de buurt. Als speerpunten gelden hierbij de aanpak van de jeugdoverlast en de handhaving en, waar nodig, versterking van samenwerking op de steunpunten leefbaarheid en veiligheid;
- 3 het vergroten van de objectieve veiligheid;
- 4 het vergroten van de subjectieve veiligheid.

Een belangrijk speerpunt daarbij is de aanpak jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast. Hoewel in de buurten het begrip jeugdoverlast verschillend wordt ingevuld komen enkele categorieën sterker naar voren:

- 1 overlast in de zin van rondhangen tot intimiderend gedrag en strafbare feiten, waaronder vandalisme;
- 2 vragen met betrekking tot het treffen van maatregelen gericht op het voorkomen van (mogelijke) criminele gedragingen bij jeugdigen;
- 3 vragen met betrekking tot preventieactiviteiten in de sfeer van speel- en uitgaansvoorzieningen, waaronder ook gelegenheden als buurthuizen.

Het samenwonen van verschillende groepen gaat beter, maar het onveiligheidsgevoel neemt niet af. Van de bewoners mijdt 39% bepaalde plekken, 11% meer dan in 1997. Het inzetten van de toezichthouders wordt dan ook niet als een overbodige luxe gezien. Inzicht in de vraag of de onveiligheidsgevoelens toenemen of afnemen, zou nadere bestudering van de cijfers vergen.

Osdorp

Het veiligheidsplan 1999 noemt als belangrijkste doelstelling het bevorderen van de leefbaarheid in de wijken.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- het terugdringen van criminaliteit, met name als die een aantasting inhoudt van de persoonlijke integriteit;
- het voorkomen van overlast in de openbare ruimte alsmede normvervaging in het maatschappelijk verkeer;
- het terugdringen van onveiligheidsgevoelens bij bewoners.

Hierbij wordt uitgegaan van een integrale en wijkgerichte aanpak. Onder wijkgericht beleid wordt verstaan dat het beleid zo dicht mogelijk bij de bevolking wordt geïmplementeerd.

Een integrale aanpak houdt in dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de expertise die reeds aanwezig is in het stadsdeel. Hierbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij reeds bestaande leefbaarheidprojecten en organisaties. Samenwerkingspartners bij de uitvoering zijn onder andere de politie, het stadsdeel, Impuls, woningcorporaties, bewoners en onderwijsinstellingen.

Als prioriteiten worden genoemd:

- preventie jeugdcriminaliteit en jongerenoverlast: de politie zet in op de versterking van de jeugdfunctie in het district en ontwikkelt met het Openbaar Ministerie een standaardaanpak van minderjarigen. Dit betreft oa de ontwikkeling van justitiële en niet-justitiële begeleidingstrajecten voor criminele jeugdigen en jongerenvolgsystemen;
- veilig wonen: de trend van het dalend aantal woninginbraken (vorig jaar 15 inbraken per 1000 woningen) moet worden vastgehouden ;
- verbetering van het straatbeeld middels beheer en toezicht: naast extra inzet door de beheersorganisaties ook stimuleren van actieve betrokkenheid en sociale controle van bewoners;
- preventie (extreme) overlast; de diverse projecten die lopen, moeten worden voortgezet.

Slotervaart/Overtoomse Veld

Het Werkplan Veiligheid 2002 stelt:

Het veiligheidsbeleid stelt zich in het algemeen tot doel het vergroten van de leefbaarheid. Onder leefbaarheid wordt in dit geval verstaan het fysieke en sociale welzijn van de bewoners, de fysieke toestand van de buurt en de openbare orde en veiligheid in de buurt. Het motto van het stadsdeel is dan ook 'schoon, heel en veilig' In het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld staat die leefbaarheid op verschillende plaatsen onder druk.

Daarnaast gelden als subdoelstellingen de verbetering van het straatbeeld/toezicht en het versterken van de sociale cohesie:

Het toezicht op straat is een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid. Door toezicht op straat worden de onveiligheidsgevoelens van bewoners verminderd en het rendement van de reguliere diensten en de politie vergroot. Ook het reinigen van de straten en het snel repareren van de kapotte objecten in de openbare ruimte is van invloed op de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers. Daarnaast speelt de handhaving een belangrijke rol bij de veiligheidsbeleving.

Een bepaalde mate van sociale cohesie in een buurt is voor de leefbaarheid en veiligheid van groot belang. Voor het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld geldt dat de sociale cohesie, met de snelle verandering van de bevolkingssamenstelling de afgelopen twee decennia, voor een groot deel is verdwenen of een ander karakter heeft gekregen. Een en ander heeft directe invloed op de veiligheidsbeleving van de bewoners in het stadsdeel. Sociale controle door burgers is van belang, maar kan slechts tot stand komen bij voldoende sociale cohesie.

De meerjarenplanning Jongerenvoorzieningen voegt daar aan toe:

Hoofddoel van het jeugdbeleid is om de ontwikkeling van jeugdigen (van 0 tot 25 jaar) naar een volwaardige plaats in de maatschappij te bevorderen. Waar nodig en mogelijk worden aanvullende voorzieningen gecreëerd.

Deze algemene doelstellingen zijn te verbijsonderen in:

- het volgen van een ononderbroken opleiding met een diploma als eindresultaat;
- het verminderen van de jeugdwerkloosheid;
- het bevorderen van de deelname van jongeren aan buitenschoolse educatie, cultuur en sport, met name voor jongeren die op deze terreinen een achterstand hebben;
- het verhogen van de maatschappelijke binding van jongeren;
- het verminderen van vandalisme en criminaliteit door jongeren.

Een onderscheid dient gemaakt te worden tussen het algemene en het gerichte overheidsbeleid.

Het algemene beleid is gericht op brede voorzieningen voor alle jongeren. Het gerichte beleid is gericht op het beschermen van die jeugd die met specifieke problemen te maken hebben.

Met name voor die jeugd die in de groei naar volwassenheid problemen tegenkomt, de zgn. kwetsbare jongeren, dient de overheid een afgestemd beleid neer te leggen. Dit gerichte beleid voor kwetsbare jongeren in achterstandssituaties moet uit meerdere invalshoeken (welzijn, onderwijs, scholing en arbeidsmarkt) verder en in samenhang ontwikkeld worden. De afstemming tussen en, op termijn, integratie van het welzijns- en het onderwijsbeleid hierin, verdient extra aandacht, omdat op termijn belangrijke meerwaarde te halen valt uit deze aanpak.

Omdat het voeren van beleid het stellen van prioriteiten met zich meebrengt en het stadsdeel niet op alle onderdelen van beleid zijn directe invloed kan doen gelden is ervoor gekozen om vanaf eind 1998 met name extra middelen in te zetten ter intensivering en uitbreiding van het beleid op het gebied van vrije tijd (waaronder sport), school en werk, bedoeld voor de jongeren uit de preventierisicogroep. De kerntaken van het stadsdeel met betrekking tot het jeugdbeleid richten zich dan ook met name op de vrije tijd en de preventieve hulpverlening.

5 Activiteiten in 2002

De activiteiten die concreet plaatsvinden op het niveau van de centrale stad, het district en de stadsdelen, worden in dit hoofdstuk weergegeven.

5.1 De gemeente Amsterdam

De Centrale stad verzorgt de projecten die een centrale aansturing behoeven en waar de stadsdelen dus geen financiering voor behoeven aan te vragen. In september/oktober zal de centrale stad een plan doen verschijnen voor de harde kern.

De projecten:

- **Veilig in School en Veilig om School (VIOS):** een sluitend stelsel van afspraken van de centrale stad en justitie met de scholen voor voortgezet onderwijs. Het betreft het maken van schoolveiligheidsplannen, incidentenregistratie, veilige routes en inrichting. Het project staat onder regie van de centrale stad en wordt momenteel geëvalueerd.
- **Nieuwe Perspectieven:** korte, intensieve, individuele en outreachende begeleiding voor jongere first offenders en licht criminelen (12 tot 20 jaar) in een meervoudige probleemsituatie die dreigen te ontsporen, waarbij aandacht is voor zowel de jongere zelf als de familie. De hulp is vrijwillig vindt plaats door niet alleen de problematiek van de jongere in kaart te brengen, maar ook zijn sociale omgeving. Zo wordt voor de jongere in een periode van 8-10 weken een nieuw perspectief geschetst (verbeterde leefsituatie, scholing of werk) met de hulp van interventiewerkers op basis van een sociale omgevingsanalyse en een actieplan.
- **Nieuwe Perspectieven Jonge Jeugd:** behelst hetzelfde als Nieuwe Perspectieven, maar richt zich op de jonge jeugd (8-12 jaar).
- **De Uitdaging:** samenwerking van politie, justitie, gemeente en hulpverlening met het Ministerie van Defensie, Nieuwe Perspectieven en Maatwerk dat gericht is op resocialisatie en integratie van jongens van 17-21 jaar met een meervoudige problematiek en (dreigende) politiecontacten. Er wordt gewerkt aan hun sociale vaardigheden, structuur in hun leven en een gedeeltelijke (gecertificeerde) vakopleiding in de gedisciplineerde setting van het kazerneleven gedurende drie maanden.
- **Aanpak stelselmatige daders Houvast:** een samenwerkingsverband van reclassering, verslavingszorg, politie, justitie en de gemeente dat er op gericht is om de stelselmatige dader een alternatief te bieden voor detentie, waarbij gewerkt wordt aan scholing, werk, vriendenkring en huisvesting.
- **Ambulant jongerenwerk/pleinwerk** probeert contact te leggen met jongeren die in de openbare ruimtes rondhangen om hen terug te leiden naar de reguliere of innovatieve vormen van vrijetijdsbesteding.

Daarnaast zijn er enkele projecten in nauwe samenwerking met politie en justitie, waaronder:

- **JOT:** een samenwerkingsverband van de zorgcoördinator van de stadsdelen, de Raad voor de Kinderbescherming, het Bureau Jeugdzorg Amsterdam, het openbaar ministerie en de politie dat gesprekken organiseert met minderjarige first offenders en hun ouders om te zorgen voor een gerichte screening en doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie of een andere vorm van begeleiding en/of straf die beroepshalve betrokken zijn bij orde-

(Halt, JIB) of zorgproblematiek (in de brede zin van onderwijs, arbeidsmarkttoeleiding, jeugdwerk, jeugdzorg).

- JIB (Justitie in de Buurt, op initiatief van het OM in het leven geroepen): het vergroten van de objectieve en subjectieve veiligheid in de buurten via een sluitende, integrale en persoonsgerichte en sneller dan gebruikelijke aanpak van (jeugdige) potentiële daders (harde kern en licht criminele jongeren) om te voorkomen dat ze verder afglijden naar de criminaliteit. Dat geschiedt in een wekelijks casusoverleg van politie, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, reclassering, Nieuwe Perspectieven, Impuls en regelmatig de afdeling leerplicht, waarbij ook specifieke groepen jongeren die op buurtniveau opereren, gezamenlijk onder de loep genomen worden.

5.2 De gezamenlijke stadsdelen

In deze paragraaf wordt een globaal overzicht gegeven van activiteiten die plaatsvinden op het gebied jeugd en veiligheid. Soms komen de activiteiten uit de jeugdplannen, soms uit de veiligheidsplannen van de stadsdelen. Dit maakt vergelijking lastig. Wanneer activiteiten uit de veiligheidsplannen zijn opgenomen wil dit niet zeggen dat er niet ook een breed jeugdbeleid wordt gevoerd. In het jeugdveiligheidsplan zal een completer overzicht worden gegeven aan de hand van de schakels van Schuyt die door de stadsdelen worden gehanteerd.

Gezamenlijk zijn de stadsdelen verantwoordelijk voor het aanstellen en het aansturen van de zorgcoördinator JOT. De taak van de zorgcoördinator is om ervoor te zorgen dat het JOT aansluiting vindt bij de lokale zorgstructuren en (jeugd)voorzieningen in de stadsdelen. De zorgcoördinator ziet er op toe dat lokale werksoorten (leerplicht, trajectbegeleiding) betrokken worden bij de aanpak van het JOT en dat informatie uit de stadsdelen over cliënten (betreft school en leefomgeving) wordt ingebracht bij het JOT.

Ook Justitie in de Buurt (JIB) werkt op districtsniveau en houdt zo overzicht over de problemen die zich voordoen met harde kernjongeren en licht criminele jongeren in de vier stadsdelen. Per stadsdeel worden 20 van deze jongeren gevolgd en wordt waar mogelijk het (straf)proces versneld.

Een volgend project waarin de stadsdelen in district 6 samenwerken is Werkvirus. Werkvirus is een project waarbij diverse instanties op het gebied van jeugd en werkgelegenheid in Amsterdam Nieuw West samenwerken om een sluitende aanpak van jeugdwerkloosheid te realiseren. Partners zijn onder meer Maatwerk, ROC Amsterdam, Kliq, Keerpunt. Vanuit de stadsdelen worden de trajectbegeleiders ingezet.

De stadsdelen dragen verder gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de aanstelling (per 15 juli 2002) en aansturing van de programmacoördinator Jeugd & Veiligheid.

5.3 De vier stadsdelen

Geuzenveld/Slotermeer

Stadsdeel Geuzenveld Slotermeer heeft voor 2002 een 'Integraal Jaarplan Leefbaarheid en Veiligheid 2002' opgesteld en werkt aan een meerjarenplan Jeugdbeleid.

Een belangrijk speerpunt in het 'Integraal Jaarplan Leefbaarheid en Veiligheid 2002' is de aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast. Op veel buurt overleggen was in de afgelopen jaren jeugdoverlast onderwerp van de agenda.

Het samenwonen van verschillende groepen in het stadsdeel gaat beter, maar het onveiligheidsgevoel neemt niet af. Van de bewoners mijdt 39% bepaalde plekken, 11% meer dan in 1997. Het inzetten van de toezichthouders wordt dan ook niet als een overbodige luxe gezien.

De kennis van de feitelijke jeugdproblematiek en de processen die hierin een rol spelen is in de loop van de tijd duidelijk beter geworden. Dit geeft de mogelijkheid voor een meer gerichte aanpak - zowel van de kant van politie en justitie als van de kant van het stadsdeel.

Het stadsdeel hanteert bij het terugdringen van jeugdoverlast een breed spectrum aan instrumenten en maatregelen, hierbij nauw samenwerkend met politie, andere stadsdelen in Amsterdam West, justitiële- en maatschappelijke instellingen als scholen, jeugdhulpverlening, het arbeidsbureau en niet te vergeten de ouders. Het stadsdeel onderneemt zowel algemene/preventieve maatregelen als maatregelen ter vermindering van ernstige overlast.

Het stadsdeel heeft als algemene activiteiten: buurtregisseurs, activiteiten en ruimtes voor jeugd; speelterreintjes en trapveldjes; digitaal trapveld; ouderparticipatie; vandalismebestrijding (bouwmaterialen).

Tegen de overlast: streetcornerwerk; Assistent Trajectbegeleiding; Jongeren-toezichthoudersteam/JSTen activiteiten in het kader van Jeugd en Veiligheid 2002:

- Voortzetting Project Assistent Trajectbegeleiding: 60 jongeren tussen 12 en 18 jaar uit de risicopreventie en -maatregelengroep via individuele trajectbegeleiding toeleiden naar school, werk en hulpverlening.
- Voortzetting Project Zakgeldproject: 50 jongeren (licht crimineel, first-offenders en risicogroep) tussen 13 en 17 jaar structuur, werkervaring en zakgeld bieden.
- Project Mobiel Sport- en Spelaanbod Wijsgerenbuurt: buurtkinderen tussen 6 en 14 jaar, waaronder 55 jongens en 20 meisjes, uit de reguliere risicopreventiegroep in samenwerking met politie buurtbeheer en vooral ouders een zinvolle vrijetijdsbesteding bieden.
- Project Veilige Vindplaats: Aanbieden van een huiskamer voor jongeren tussen 14 en 20 jaar van waaruit activiteiten worden verzorgd ter vergroting van het zelfvertrouwen.

Osdorp

In het veiligheidsplan 1999 wordt de preventie van jeugdcriminaliteit en jongerenoverlast genoemd als belangrijke prioriteit. Het stadsdeel benadrukt hierbij het belang van een wijkgerichte en integrale aanpak. Hierbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij reeds bestaande leefbaarheidprojecten en organisaties. Samenwerkingspartners bij de uitvoering zijn onder andere de politie, het stadsdeel, Impuls, woningcorporaties, bewoners en onderwijsinstellingen.

Ter realisering van de doelstellingen van het veiligheidsplan vinden in het stadsdeel in 2002 per prioriteit een aantal initiatieven en projecten plaats:

- op het gebied van preventie en jeugdcriminaliteit:
 - project naschools toezicht;
 - vertrouwenspersonen scholen;
 - zorgbreedte overleg op alle basisscholen en het Calandlyceum;
 - Netwerk Nieuw-West (coördinatie hulpverlening, leerplicht en justitie);

- algemene activiteiten op het gebied van buurt- en clubhuiswerk voor de jeugdigen (4-13) en jongeren (14-18 jaar);
- sport- en spelwerk op pleinen en sporthallen in de buurten;
- sportopbouwwerk op pleinen en sporthallen in de buurten;
- project Veilige Vindplaats Dijkgraafplein;
- streetcornerwerk;
- individuele trajectbegeleiding;
- buurtvaders;
- kinderattractiepark met werkgelegenheidstrajecten voor risicojongeren (i.o.);
- voorlichting op scholen door politie.
- veilig wonen:
 - inbraakpreventieadvies;
 - politiekeurmerk veilig wonen;
 - extra (achterpaden)verlichting;
 - waarschuwborden auto-inbraak;
 - project Senioren en Veiligheid (voorlichting/uitwisseling).
- verbetering van het straatbeeld:
 - toezichthouders;
 - wijkservicepunten;
 - milieupolitie;
 - project stadsetiquette.
- preventie (extreme) overlast:
 - meldpunt extreme overlast.

Slotervaart/Overtoomse Veld

Het motto van het stadsdeel is 'schoon, heel en veilig', hieruit voortvloeiend richt het 'Werkplan Veiligheid 2002' zich onder andere op de verbetering van het straatbeeld/toezicht en het versterken van de sociale cohesie.

Vanuit de meerjarenplanning Jongerenvoorzieningen kan hier de volgende doelstelling aan toegevoegd worden: Het bevorderen van de ontwikkeling van jeugdigen (van 0 tot 25 jaar) naar een volwaardige plaats in de maatschappij. Waar nodig en mogelijk worden aanvullende voorzieningen gecreëerd.

Deze algemene doelstellingen worden verbijzonderd in:

- het volgen van een ononderbroken opleiding met een diploma als eindresultaat;
- het verminderen van de jeugdwerkloosheid;
- het bevorderen van de deelname van jongeren aan buitenschoolse educatie, cultuur en sport, met name voor jongeren die op deze terreinen een achterstand hebben;
- het verhogen van de maatschappelijke binding van jongeren;
- het verminderen van vandalisme en criminaliteit door jongeren.

Omdat het voeren van beleid het stellen van prioriteiten met zich meebrengt en het stadsdeel niet op alle onderdelen van beleid zijn directe invloed kan doen gelden is ervoor gekozen om vanaf eind 1998 met name extra middelen in te zetten ter intensivering en uitbreiding van het beleid op het gebied van vrije tijd (waaronder sport), school en werk, bedoeld voor de jongeren uit de preventierisicogroep. De kerntaken van het stadsdeel met betrekking tot het jeugdbeleid richten zich dan ook met name op de vrije tijd en de preventieve hulpverlening.

In het kader van het jeugdbeleid komt er een nieuw Huiskamerproject, een uitbreiding van bestaande voorzieningen door in te springen op eigen initiatieven van jongeren (sport- en spelvoorzieningen van Impuls) en van het programma Topscore.

De formatie leerplicht is nu ingevuld, dus kunnen nu ook preventieve activiteiten worden opgepakt.

Het experiment JOT is met een jaar verlengd en hanteert samen met het JIB de brandhaardenaanpak. Waarschuwingborden tegen autokraken; afsluiten onveilige doorgangen; inbraakpreventie woningen; Marokkaanse buurtvaders (25 vrijwilligers); uitbreiding cameratoezicht; meer capaciteit schoonhouden straten en milieupolitie.

Op het raakvlak van Jeugd&Veiligheid voert het stadsdeel de volgende activiteiten uit:

- Mobiel Team Impuls: gevarieerder aanbod vrijetijdsvoorzieningen (inloop, educatie en sport) voor 300 jongeren per week om overlast en vandalisme te verminderen, de leefbaarheid te vergroten en de binding van de jongeren met de buurt te versterken.
- Huiskamerproject Quado en Oportuna: gevarieerder aanbod vrijetijdsvoorzieningen (inloop, educatie en sport) voor 100 jongeren per week om overlast en vandalisme te verminderen, de leefbaarheid te vergroten en de binding van de jongeren met de buurt te versterken.
- In datzelfde kader is het van belang dat jongeren in hun vrije tijd sport beoefenen. Dat gebeurt via het sport- en spelteam van Impuls en migrantenorganisaties. Die laatste organiseren overigens ook huiswerkbegeleiding.
- Trajectbegeleiding Impuls: via een netwerkaanpak voorkomen van schooluitval en jeugdwerkeloosheid c.q. wegwijzen, begeleiden en ondersteunen in de wirwar van scholings- en arbeidsmogelijkheden wordt marginalisering van de helft van de 125 jongeren die bereikt worden (12 tot 23 jaar met accent op 14 tot en met 18 jaar) tegengegaan.
- Station Lelylaan: het betreft hier extra toezicht door de toezichthouders en een proef met camera's, maar valt verder onder het algemeen veiligheidsplan van het stadsdeel.

De Baarsjes

In 1999 is in opdracht van het stadsdeel een uitgebreid onderzoek gehouden naar de vraag van de jeugd en jongeren, hun ouders en bewoners van het stadsdeel. De behoefte aan voorzieningen is gelegd naast het bestaande aanbod in De Baarsjes. Voor de geconstateerde hiaten zijn vervolgens beleidsvoorstellen gedaan die zijn neergelegd in het Plan van Aanpak Jeugd en Jongeren in de Baarsjes 2000 e.v.

Uit de inventarisatie blijkt dat, naast een geringe harde kern, een relatief grote groep jeugd van de Baarsjes behoort tot de risicocategorie, te weten 41%. De risicocategorie bestaat uit jeugdigen bij wie zich beginnende problemen manifesteren variërend van leerproblemen tot gedragsproblemen en spijbelen, of jeugdigen die gezien hun milieuachtergrond een verhoogd risico lopen op dergelijke problemen. Dit gegeven heeft tot gevolg dat de basisvoorzieningen in het stadsdeel onder een extra druk staan. De conclusie is getrokken dat deze basisvoorzieningen niet alleen moeten zijn toegerust voor hun algemene taak, maar dat daarnaast extra maatregelen getroffen moeten worden ter aanvulling op het reguliere voorzieningenniveau. Naast de verschillende categorieën jongeren is ook de indeling in de verschillende leefgebieden van belang. Naast de gebieden van privé-sfeer, school/werk en vrije tijd is ook de vraag op het terrein van veiligheid onder jeugdigen (en hun ouders) geïnventariseerd.

Terwijl jongeren vaker als *veroorzakers* van overlast en onveiligheid in het nieuws komen, blijkt uit het onderzoek dat zij een sterke *behoefte en vraag* te hebben aan veilige plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten.

De maatregelen die genomen (dienen te) worden door De Baarsjes zijn onder te verdelen in voorwaarde schepende maatregelen:

- ondersteunen van netwerken;
- bevorderen participatie.

En in maatregelen die gericht zijn op de schakels van Schuyt:

- extra inzet ondersteuning van ouders en kinderen in leeftijdscategorie 0-4/6 jaar;
- beleidsmaatregelen gericht op leeftijdscategorie 6-12/13 jaar;
- beleidsmaatregelen gericht op leeftijdscategorie 12+;
- maatregelen gericht op uitbreiding van aanbod vrije tijdsbesteding.

Op het gebied van veiligheid wordt het belang van goede samenwerking benadrukt. Met name door de samenwerking met de politie in de BOM is de veiligheidssituatie in De Baarsjes sterk verbeterd. In de BOM wordt samengewerkt door 15 ambtelijke diensten zoals de politie, het stadsdeel en de centrale stad (zoals Bouw- en woningtoezicht, sleepdienst, reiniging, toezichthouders, etc) en particuliere organisaties. Vanaf begin jaren negentig is het terrein waar de BOM zich mee bezig houdt, verbreed van de bestrijding van harde, drugsgerelateerde criminaliteit naar 'veiligheid en leefbaarheid'. Met de verbreding van de veiligheidsproblematiek heeft ook de samenwerking met de politie zich verbreed. Naast de BOM werkt het stadsdeel samen met de politie op het terrein van (overlast gevende) jeugd, extreme overlast en drugsoverlast en bij het opstellen van Wijkveiligheidsplannen. Ook in de Buurtservicepunten c.q. Wijkveiligheidsposten werken de Buurtconciërges van het stadsdeel samen met de inmiddels geworven Buurtregisseurs van de politie.

Binnen het kader/de middelen van Jeugd en Veiligheid wil De Baarsjes in 2002 de volgende projecten uitvoeren:

- Veilig In de Baarsjes (VIB-team): Risicojongeren van 15 tot 20 jaar perspectief op arbeid bieden en verantwoordelijkheid bijbrengen door een toezichthoudende stage.
- Ambulant Jongeren Team (AJT): Organiseren van een vraaggericht, flexibel aanbod van activiteiten op vindplaatsen van jongeren. Voor jongeren van 12 tot 23 jaar die tot de risico-/preventie categorie behoren.

6 Financiën: subsidiabele activiteiten in 2002

6.1 Overgangsjaar 2002

Met de aanstelling van de programmacoördinator op 15 juli jongstleden is een start gemaakt met het opstellen van het jeugdveiligheidsplan. Alle initiatieven en actoren in het district worden momenteel in kaart gebracht. In september/oktober zal in samenspraak met alle betrokken partijen een probleemanalyse gemaakt worden en zullen binnen de geconstateerde problemen prioriteiten gesteld worden. Op basis hiervan worden doelstellingen geformuleerd voor het jeugdveiligheidsplan voor district 6 en wordt gekeken welke activiteiten noodzakelijk zijn om deze doelstellingen te realiseren. Om de totstandkoming van de gezamenlijke probleemanalyse goed te laten verlopen is deskundige begeleiding door een ervaren procesbegeleider van belang. Er wordt naar gestreefd het jeugdveiligheidsplan in november gereed te hebben opdat in 2003 met de uitvoering kan worden gestart.

De activiteiten op het gebied van jeugd en veiligheid staan echter niet stil in 2002. Daarom wordt door middel van deze startnotitie voor 2002 nog een keer subsidie aangevraagd op basis van projectvoorstellen. Het betreft lopende projecten die ook in voorgaande jaren zijn gesubsidieerd door de Centrale Stad. Ook is een bedrag van € 17.035,- opgenomen voor de organisatie van de 'brainstormdag' om de basis voor het programma te leggen en voor het inhuren van een ervaren procesbegeleider van deze dag.

Het feit dat de projecten in deze startnotitie zijn opgenomen betekent niet dat zij (in de huidige vorm) ook onderdeel uit zullen maken van het jeugdveiligheidsplan. Dit is afhankelijk van de probleemanalyse, de doelstellingen en de beste wijze om deze doelstellingen te bereiken.

Hieronder een overzicht van de projecten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. In de volgende paragrafen worden de projecten per stadsdeel nader beschreven.

Gezamenlijk

• Zorgcoördinator JOT per stadsdeel € 3.403,-	€ 13.613,00
• Programmacoördinator Jeugd&Veiligheid	separaat gefinancierd
• Brainstormdag opstellen programma (deel kosten)	17.035,00

Geuzenveld

• Assistent Trajectbegeleiding	45.000,00
• Zakgeldproject	24.259,00
• Mobiel Sport- en Spel Wijsgerenbuurt	22.980,00
• Project Veilige Vindplaats	136.464,00

Osdorp

• Bijdrage Trajectbegeleiding	48.400,00
• Veilige Vindplaatsen Dijkgraafplein:	123.500,00

Slotervaart

• Mobiel Team Impuls of geheten:
Voortzetting en uitbreiding ambulant jongerenwerk	35.000,00

• Huiskamerproject Quado en Oportuna	36.000,00
• Trajectbegeleiding Impuls	110.000,00
<i>De Baarsjes</i>	
• Veilig In de Baarsjes: VIB-team	19.702,00
• Ambulant Jongeren Team (AJT)	91.869,00
Totaal	€ 723.822,00

De stadsdelen verwachten dat voor gezamenlijk een bedrag van € 723.822,- beschikbaar is als subsidie van de centrale stad uit de gelden voor Jeugd en Veiligheid.

6.2 Subsidie aanvraag 2002: De Baarsjes

6.2.1 Ambulant Jongerenwerk

Op basis van het onderzoek van het Instituut van Jeugd en Welzijn van de VU en de daar uit voortvloeiende notitie Integraal Jeugdbeleid De Baarsjes en Het Plan van Aanpak Jeugd en Jongeren 1999 e.v. is besloten dat er meer outreachend moet worden gewerkt. Dit houdt in dat jongeren meer actief in de buurt worden opgezocht, er gezamenlijk met hun activiteiten worden georganiseerd die aansluiten bij hun wensen en behoeften en er individuele aandacht kan worden geschonken aan jongeren waar 'het niet goed mee gaat'. Het sportbuurtwerk verzorgde sport- en spel activiteiten, het jongerenwerk had een accommodatiegebonden aanbod en Streetcornerwerk had een taak in het contact leggen met jongeren die een extra duw in de rug kunnen gebruiken.

Op basis van de bevindingen van het onderzoek van de VU en het commentaar van verschillende organisaties in de Regiegroep Jeugd heeft het stadsdeel de conclusie getrokken dat dit aanbod onvoldoende is om alle problemen het hoofd te bieden: de jeugd wil meer activiteiten in de buurt en belangrijker: organisaties zijn niet in staat flexibel op een veranderende vraag naar activiteiten te reageren en individuele aandacht te besteden aan jongeren. Daarnaast deed zich in het stadsdeel overlast voor van ernstige en minder ernstige aard.

Doelstellingen

Het Ambulante team heeft de volgende doelstellingen:

- Het Ambulant Jongerenwerk organiseert een vraaggericht, flexibel aanbod op vindplaatsen van jongeren.
- Het Ambulant Jongerenwerk signaleert in hoeverre ten gevolge van een verandering van de vraag van jongeren, een wijziging van het reguliere aanbod geboden is.
- Het Ambulant team schenkt individuele aandacht aan jongeren die daar behoefte aan hebben en begeleidt hen indien nodig naar school, werk of hulpverlening c.q. verwijst hen naar een of meerdere op deze terreinen actieve instantie en organisaties.

Subdoel

Vermindering van overlast door jongeren in het stadsdeel.

Doelgroep

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar die tot de risico/preventie categorie behoren.

Schakel

Het project richt zich op de schakels gezin, relatie school-gezin, op school, na school, tussen school- en werkuitval, tussen school en werk, beroepsvoorbereiding, aan het werk, op het werk, zonder werk.

Activiteiten

Het ambulante team organiseert activiteiten voor jongeren gericht op vrijetijdsbesteding (onder andere sportactiviteiten). De veldwerker legt contact met jongeren op verschillende vindplaatsen, beantwoordt eenvoudigere (hulp)vragen en/of zorgt voor een adequate verwijzing. Participanten van het ambulante team nemen deel aan verschillende relevante netwerken zoals het Netwerk Recreatie en het Netwerk Begeleiding. Daarnaast speelt het Ambulant Jongeren Team, als er sprake is van overlastlocaties, een coördinerende rol naar andere organisaties zoals de politie en het opbouwwerk.

Beoogd resultaat

Stadsdeel De Baarsjes heeft in het jaar 2000 een traject doorlopen met alle gesubsidieerde instellingen op het terrein van Welzijn om met ingang van 2001 te komen tot budgetcontracten. Na een definitie van het te leveren product en een kostprijsberekening worden afspraken gemaakt op basis van aantallen te leveren producten binnen het beschikbare budget. De budgetcontracten zien wij als een noodzakelijke basis om de output van organisaties centraal te stellen en organisaties daadwerkelijk af te (kunnen) rekenen op hun geleverde prestatie.

Ten gevolge van de planning konden de afspraken over het ambulant jongerenwerk in het traject van Budgetcontracten niet meegenomen worden. Bovendien ontbreekt op dit moment ons inziens nog de noodzakelijke ervaring om tot de definitie van producten en een bijbehorende kostprijsberekening te kunnen komen. Voor de toekomst zij wij voornemens ook voor het ambulant jongerenwerk afspraken te maken op basis van outputgegevens.

Vooruitlopend op een het budgetcontract zijn de volgende kwalitatieve en kwantitatieve criteria van belang:

Kwalitatieve criteria

- Het ambulante team werkt outreachend: gericht op de vraag van jongeren, jongeren worden actief benaderd.
- Het aanbod van vrijetijdsbesteding is flexibel en speelt in op de vraag van jongeren. Daarnaast signaleert het team ontwikkelingen die consequenties hebben voor het reguliere aanbod van de verschillende organisaties.
- Het ambulante team speelt in op overlastlocaties: zij legt contact met jongeren die overlast geven, komt met hen in gesprek en inventariseert hun wensen en problemen, leidt hen naar vrijetijdsactiviteiten, school, hulpverlening, werk, etc.

Kwantitatieve criteria

- aantal bereikte jongeren;
- aantal activiteiten, aantal deelnemers;
- aantal ingebrachte jongeren in Netwerk Begeleiding.

Organisatie

Uit hoofde van hun specifieke deskundigheid bestaat het team uit Sportbuurtwerk van het Stadsdeel, Stichting Welzijn De Baarsjes en de Stichting Streetcornerwork.

Voor de aansturing van het team is de coördinator in dienst van de Stichting Welzijn verantwoordelijk.

De coördinator verzorgt de onderlinge afstemming tussen de genoemde organisaties. De Stichting Welzijn De Baarsjes levert ook ambulante jongerenwerk. De Stichting Streetcornerwork neemt het veldwerk voor haar rekening, het Sportbuurtwerk levert ambulante inzet op het terrein van sport en spel.

De coördinator neemt deel aan het Netwerk Recreatie om zo de afstemming met het reguliere aanbod te waarborgen. De veldwerker neemt deel aan het Netwerk Begeleiding en kan daardoor zo nodig jongeren naar andere organisaties op het terrein van hulpverlening en werk verwijzen en toezien op een goede overdracht.

De samenwerking zal vastgelegd worden in een overeenkomst op basis van resultaatverwachtingen van het stadsdeel, die als opdrachtgever optreedt.

Planning

De voorbereiding, overleg met relevante organisaties, bespreken uitgebrachte offertes, maken van afspraken etc., is gestart in 2000. Na een experimentele fase zijn de afspraken en de samenwerking vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst tussen de verschillende betrokken partijen. Met andere relevante organisaties zoals de politie zijn werkafspraken gemaakt.

De keuze of het Ambulante Jongerenwerk als aparte werksoort op de langere termijn zal voortbestaan is nog in discussie in het stadsdeel. Wij staan op het standpunt dat ook het reguliere aanbod van activiteiten gericht op vrije tijd flexibel en vraaggericht dient te zijn.

Financiën

De personele en materiële kosten van de coördinator, de jongerenwerker en de veldwerker bedragen in 2002 € 91.869,-. De inzet van het Sportbuurtwerk neemt het stadsdeel voor haar eigen rekening.

Evaluatie

De Stichting Welzijn De Baarsjes is verantwoordelijk voor de evaluatie in samenwerking met de verschillende participanten en het stadsdeel. De resultaten worden besproken in de Regiegroep Jeugd waarin het management van allerlei relevante organisaties op het terrein van jeugd zitting hebben.

6.2.2 Veilig in De Baarsjes (VIB-team)

Het VIB-team is in 1997 van start gegaan. Twee groepen van elk 5 jongeren surveilleren iedere donderdagavond en zaterdag in de winkelstraten, de markt en de Jan van Galenbuurt (o.a. Jan van Galenbad). Door gebruik te maken van een rouleersysteem doen in totaal 15 jongeren mee aan een VIB-team. De jongeren dragen herkenbare kleding met de naam van het team, hebben een portofoon voor meldingen en krijgen na de VIB-periode een certificaat.

Hoofddoel

- perspectief op arbeid scheppen door een toezichthoudende stage;
- bijbrengen van verantwoordelijkheid.

Subdoelen

- bevorderen leefbaarheid van de buurt en terugdringen criminaliteit;
- jongeren verantwoordelijkheid geven voor zichzelf en hun directe omgeving;
- de deelnemende jongeren zullen minder vandalisme en criminaliteit veroorzaken;
- jongeren weerbaar en sociaal vaardig maken.

Doelgroep

Risicojongeren van 15 tot 20 jaar uit Stadsdeel De Baarsjes.

Schakel

Na school, tussen school en werk/beroepsvoorbereiding.

Resultaten

Vanaf 1997 zijn er inmiddels verschillende VIB-teams actief geweest in De Baarsjes. Na deelname aan het VIB-team gaan jongeren terug naar school, gaan werken bij de politie, in de beveiliging of in een andere sector.

Effect

Winkelier en buurtbewoners reageren positief op de aanwezigheid van het VIB-team. Effecten liggen met name op het terrein van veiligheid. De werkzaamheden worden in detail bijgehouden: variërend van ruziebemiddeling, verkeersovertredingen, signaleren drugspanden, fiets- en autowrakken etc. Een gedetailleerd overzicht van de werkzaamheden valt buiten het kader van deze notitie.

Organisatie

De Beheerorganisatie Mercatorplein (BOM) in directe samenwerking met de politie Surinameplein. Het stadsdeel is vanuit haar verantwoordelijkheid voor het veiligheidsbeleid bij het VIB-team betrokken.

Naast de politie zijn het Wijkcentrum, het jongerenwerk, Streetcornerwork, scholen en hulpverleningsinstanties betrokken bij het goed laten functioneren van het VIB-team.

Planning

Voortzetting van project 2001.

Financiën

De kosten in 2002 bedragen € 19.702,- voor materiaal en begeleiding.

Evaluatie

Op basis van halfjaarlijkse evaluaties die door de politie in samenwerking met het stadsdeel worden uitgevoerd, kan het project aangepast worden.

6.3 Subsidie aanvraag 2002: Geuzenveld-Slotermeer

6.3.1 Voortzetting Project Assistent Trajectbegeleider

Inleiding

Jongeren die vanwege problemen (onder andere) in de thuissituatie vroegtijdig de school verlaten of een opleiding afronden op minimumniveau, verwerven zich moeizaam een plaats op de arbeidsmarkt. Een aantal van deze jongeren brengt hun tijd op straat door en vervalt tot crimineel gedrag. Zij belanden in een neerwaartse spiraal waar zij op eigen kracht vaak niet meer uitkomen. Om deze spiraal te doorbreken is het project Assistent Trajectbegeleiding in 1999 gestart.

Doelstelling

Jongeren uit de risicopreventie en -maatregelengroep middels individuele trajectbegeleiding toeleiden naar school en werk, en tot stand brengen van aanvullende individuele hulpverlening. Door middel van de Projectgroep Individuele Trajectbegeleiding een sluitende aanpak realiseren in samenwerking met de instellingen die binnen een gezin (kunnen) opereren.

Doelgroep

Jongeren tussen 12 en 18 jaar. Op jaarbasis worden 60 jongeren, 25 meisjes en 35 jongens, uit de harde kern groep, de licht criminele groep en de risico-preventiegroep in trajectbegeleiding genomen.

Schakels van Schuyt

Gezin, school-gezin, op school, na school, uitval, school-werk, zonder werk, vrije tijd.

Activiteiten

Intakegesprek, uitzetten traject school of werk, opstarten hulpverlening, zoeken van een zinvolle vrijetijdsbesteding, deelname aan casuïstieknetwerk.

Beoogd resultaat

- 45 van de in traject genomen jongeren dienen terug naar school te gaan dan wel een baan te kunnen vinden of te behouden.
- De jongere kent zijn/haar eigen mogelijkheden en heeft inzicht in het eigen handelen.
- De jongere verwerft een voorbeeldfunctie naar andere jongeren in zijn/haar buurt.
- Trajecten dienen binnen 6 maanden te worden afgesloten.
- Door de positieve herintreding van de jongeren zal een vermindering optreden van overlast, vandalisme en (kleine) criminaliteit.

Organisatie

- De Assistent Trajectbegeleider is in dienst van de Stichting Welzijn Westelijke Tuinsteden (Impuls), en wordt aangestuurd door de Trajectbegeleider Arbeidsmarkt. De laatste wordt functioneel aangestuurd door het stadsdeel.
- Het stadsdeel voert, middels de bespreking van evaluatieverslagen, de regie over het project en stuurt op de in- en output.
- Het stadsdeel is voorzitter van de -aan het project gelieerde- Projectgroep Individuele Trajectbegeleiding; een maandelijks casuïstiekoverleg.
- De uitvoering van het project vindt plaats in werkruimten van de genoemde welzijnsstichting.
- De Assistent Trajectbegeleider werkt nauw samen met Stichting Maatwerk, Impuls, het Arbeidsbureau, de leerplichtambtenaar, de Sociale Dienst, de Politie, de (jeugd)reclassering, schuldhulpverlening, Nieuwe Perspectieven, Keerpunt, het Streetcornerwork en bureau Jeugdzorg.

Planning

Het project is gestart per 1 februari 1999.

Het betreft de voortzetting van een reeds in gang gezet project.

Financiën

De meerjarige kosten van het project bedragen € 45.378 per jaar, welke wij aanvragen als subsidie Jeugd en Veiligheid. Ter aanvulling op het project wordt jeugdmaatschappelijk werk aangesteld, waarvan de kosten door het stadsdeel gedragen worden.

Evaluatie

De evaluatie wordt jaarlijks uitgevoerd door de leidinggevende van de Assistent Trajectbegeleider. Hierbij worden zowel het proces als de effecten geëvalueerd.

6.3.2 Voortzetting Zakgeldproject

Inleiding

De risicomaatregelengroep (de harde kern) is aantrekkelijk voor de jeugd die thans tot de risicopreventiegroep gerekend kan worden. Om deze laatste groep een zinvolle vrije tijdsbesteding, werkervaring en enig materieel gewin te bezorgen is het Zakgeldproject gestart. Het project is opgezet voor schoolgaande jongeren die in een kwetsbare positie zitten en risico lopen om af te glijden naar crimineel gedrag. Uitgangspunt is dat door te 'oefenen' in een zakgeldbaantje, er na 6 maanden doorstroming plaats vindt naar een reguliere bijbaan in de marktsector. De meeste deelnemers die participeren in het Zakgeldproject doen dit als onderdeel van een uitgezet traject van bijvoorbeeld Bureau Halt, Nieuwe Perspectieven of Bureau Jeugdzorg. Zij verwijzen hun vrienden vervolgens ook naar het project. De kans op afglijden naar crimineel gedrag, maar ook de buurtoverlast, wordt verminderd.

Doelstelling

Structuur, werkervaring en materiële opbrengst bieden, waardoor de sociale vaardigheden van deze jongeren worden vergroot en ongewenst gedrag wordt voorkomen.

Doelgroep

Jongeren tussen 13 en 17 jaar. Op jaarbasis zullen 50 jongeren (15 meisjes en 35 jongens), uit de licht criminele, first offender (Halt) en risicogroep aan een zakgeldbaantje worden geholpen.

Schakels van Schuyt

Na school.

Activiteiten

- Er worden zakgeldbaantjes geworven bij zowel non-profit als profit organisaties, en binnen de woonbuurten van het stadsdeel.
- De coördinator houdt intakegesprekken.
- Er wordt een gepaste zakgeldplek voor een jongere gezocht.
- De coördinator houdt contact met de werkplek en de eventuele hulpverlener van de jongere.
- De coördinator voert tussentijds een of meerdere begeleidingsgesprek(ken) met de jongere.
- De coördinator treedt bemiddelend op bij knelpunten.
- De coördinator ondersteunt deelnemers bij het vinden van een reguliere bijbaan.
- De coördinator onderhoudt contact met het arbeidsbureau om de doorstroom naar regulier werk te bevorderen.
- De coördinator verzorgt de administratieve en financiële afhandeling van het project.

Beoogd resultaat

- 50 jongeren, ieder voor een periode van 6 maanden, aan een bijbaan helpen waarin maximaal 5 uur per week gewerkt kan worden.
- Door de opgedane werkervaring en sociale vaardigheden zullen de deelnemers beter in staat zijn reguliere arbeid te verrichten.
- Door de samenwerking met buurtbeheer leveren de jongeren een bijdrage aan de leefbaarheid van de buurt.
- De beeldvorming over jongeren zal verbeteren door de betoonde buurtinzet.
- Vermindering van overlast en vandalisme.

Organisatie

- De coördinator van het Zakgeldproject is in dienst van de instelling die het Jeugd- en Jongerenwerk voor het stadsdeel verzorgt.
- Het stadsdeel voert, mede op grond van evaluatieverslagen, de regie over het project en stuurt op de in- en output.
- De uitvoering van het project vindt plaats bij het Juttersdok, de Kunstbende, buurtconciërges, de Kinderboerderij, het Jongeren Service Team, Kinderdagverblijven, Vogelopvang de Zwaan, de Bibliotheek, speeltuinen in het stadsdeel.

Planning

Het betreft de voortzetting van een reeds in gang gezet project.

Financiën

De meerjarige kosten van het project bedragen € 24.218,- per jaar, welke wij aanvragen als subsidie Jeugd en Veiligheid.

Evaluatie

De evaluatie wordt jaarlijks uitgevoerd door de coördinator van het project. Hierbij worden zowel het proces als de effecten geëvalueerd.

6.3.3 Project Mobiel Sport- en Spelaanbod Wijsgerenbuurt

Inleiding

In de Wijsgerenbuurt was sprake van structurele jeugdoverlast van met name jonge kinderen. De overlast werd veroorzaakt door een groot aantal spelende kinderen uit de directe omgeving die op straat en tegen garagedeuren voetbalden, kleine vernielingen aanrichtten en voor gevaarlijke verkeerssituaties zorgden.

Een achterliggend probleem daarbij is de geringe betrokkenheid van ouders bij de vrijetijdsbesteding van hun kinderen en het gebrek aan speelmidelen/speelruimte.

Het Mobiel Sport- en Spel project is opgezet om kinderen onder toezicht te laten spelen. Het vergroten van de betrokkenheid van ouders is een neven-doel van het project, naast het vergroten van buurtcohesie en het verminderen van overlast.

Doelstelling

Het bieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding aan kinderen uit de Wijsgerenbuurt (buurt 5); het toeleiden naar reguliere (sport)verenigingen en activiteiten; het vergroten van de buurtcohesie door samenwerking met buurtbeheer, bewoners en politie; het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij het spel van hun kinderen.

Doelgroep

Buurtkinderen tussen 6 en 14 jaar, waarvan 55 jongens en 20 meisjes uit de reguliere en de risicopreventiegroep.

Schakels van Schuyt

Na school, vrije tijd.

Activiteiten

- Drie maal per week wordt op wisselende locaties ('s winters in gymzalen, 's zomers in het Sloterpark) een sport- en speluitleen gerealiseerd, met toezicht en spelbegeleiding.
- Jaarlijks drie bijeenkomsten organiseren met ouders waarbij bepaalde buurtzaken of opvoedkundige zaken besproken worden. Hierbij worden relevante (buurt)organisaties uitgenodigd.
- In samenwerking met Buurtbeheer worden kleine klusjes gedaan in de buurt (papier prikken in het park bv), waarmee de kinderen Sterren verdienen. Met deze Sterren kunnen zij speelgoed lenen. Hoe meer Sterren, des te mooier c.q. duurder speelgoed er geleend kan worden.

Beoogd resultaat

- Er zullen 40 kinderen officieel lid van het Ster-project worden.
- De relatie tussen politie, buurtbeheer/bewoners en de kinderen zal verbeteren.
- De betrokkenheid van ouders bij de buurt en het spel van hun kinderen neemt toe.
- Het aantal kinderen dat gebruik maakt van reguliere sport- en vrijetijdsvoorzieningen neemt toe.
- Vandalisme en overlastklachten vanuit de buurt nemen af.

Organisatie

- Het project wordt uitgevoerd door het Sportbuurtwerk van stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer.
- Het stadsdeel voert de regie en bewaakt de voortgang van het project.
- De uitvoering vindt plaats in gymzalen en in het Sloterpark.
Bij de uitvoering wordt het Jongerenwerk, de politie, het Opvoedsteunpunt, de scholen, het Buurtbeheer en de Buurtconciërge betrokken.

Planning

Het project is gestart in oktober 1999. In afwachting van een aantal aanpassingen in de projectopzet heeft het project enige tijd stil gelegen. In februari 2001 is een nieuwe start met het project gemaakt. De huidige locaties leveren geen overlastklachten op, waardoor het project een vaste basis gevonden heeft.

Financiën

De meerjarige kosten van het project bedragen € 22.689,- per jaar, welke wij aanvragen als subsidie Jeugd en Veiligheid. De kosten voor de uitbreiding van het project naar de buurten 2 en 9 worden uit stadsdeelmiddelen gefinancierd.

Evaluatie

De evaluatie wordt halfjaarlijks uitgevoerd door de coördinator Sportbuurtwerk. Hierbij worden zowel het proces als de effecten geëvalueerd.

6.3.4 Project Veilige Vindplaats

Inleiding

In de zomer van 2000 is de stichting Streetcornerwork benaderd om te interveniëren in een groep harde kern jongeren. Doel van de interventie was om via de outreachende, vindplaatsgerichte, methode van het straathoekwerk contact te leggen met de leden van de harde kerngroep en hen vervolgens maatschappelijk te binden en in te bedden in de bestaande netwerken.

Na de eerste inventarisatie van Stichting Streetcornerwork is gebleken dat het gestelde doel niet binnen enkele maanden te verwezenlijken was. Sterker nog, om ook preventief te kunnen werken (gericht op het voorkomen van het ontstaan van een nieuwe harde kerngroep) zal er een langduriger en meer structurele aanpak nodig zijn. Stichting Streetcornerwork heeft de opdracht gekregen een Veilige Vindplaats voor te bereiden naar het model van Amsterdam Noord en Zuidoost.

Doelstelling

Vanuit een huiskamerachtige ruimte worden tal van activiteiten ontplooid (variërend van ontmoeting en recreatie tot hulpverlening en maatschappelijke opstapprojecten) waardoor de doelgroep meer vertrouwen ontwikkelt in het eigen kunnen (empowerment) en maatschappelijk perspectief geboden wordt.

Doelgroep

Jongeren in de leeftijd van 14 tot 20 jaar.

Schakels van Schuyt

Alle.

Activiteiten

- Het aanbieden van recreatieve activiteiten, waarbij doelgroepleden ingezet worden als vrijwilliger en (bij scholing in het werkveld) als beroepskracht.
- Het opzetten en uitvoeren van een jongerenadvies- en -informatiepunt.
- Het aanbieden van dienstverlening in de directe omgeving van de jongere(n); in samenwerking met de Assistent Trajectbegeleider zorgdragen voor toeleiding naar school en/of werk.
- Het aanbieden van hulpverlening door diverse instellingen, die alle binnen de Veilige Vindplaats moeten kunnen opereren.
- Het onderhouden van contacten met sleutelfiguren in de buurten, met wie een probleemanalyse en mogelijke oplossingsrichtingen voor buurtproblemen opgesteld worden.

Beoogd resultaat

- Er zullen met de geboden activiteiten 75 harde kern jongeren en licht criminelen bereikt worden.
- Van wie 25 jongeren een hulpverleningscontact aan zullen gaan en/of zich laten doorverwijzen naar reguliere hulpverleningsinstellingen.
- De inzet op buurtniveau ten aanzien van jeugd op hangplekken en overlastklachten wordt geregistreerd, en leidt tot buurtanalyses en mogelijke oplossingsrichtingen.

Organisatie

- Het project wordt uitgevoerd door de Stichting Streetcornerwork.
- Het stadsdeel voert de regie en bewaakt de voortgang.
- Het project wordt uitgevoerd vanuit de Activiteitenruimte, er vindt vindplaatsgericht werk plaats, en er worden activiteiten op locatie (gymzaal, speeltuingebouw, buurthuis) uitgevoerd.
- Er wordt zeer nauw samengewerkt met de politie, zoals ook met de Assistent Trajectbegeleider, het Jeugdmaatschappelijk werk, het Jeugd- en Jongerenwerk, Buurtbeheer en Migrantenzelf-organisaties.

Planning

Stichting Streetcornerwork is in de zomer van 2000 ingeschakeld. Haar opdracht is voor een jaar verlengd op kosten van het stadsdeel.

Het opzetten van de Veilige Vindplaats zal zo spoedig mogelijk starten nadat de subsidiebeschikking Jeugd en Veiligheid verleend is. Naar verwachting zal de uitvoering van de Veilige Vindplaats na een of twee jaar overgenomen kunnen worden door het reguliere Jeugd- en Jongerenwerk.

Financiën

Het project Veilige Vindplaats kost € 136.134,- op jaarbasis, welk bedrag wij aanvragen als subsidie Jeugd en Veiligheid.

Evaluatie

Er wordt door stichting Streetcornerwork halfjaarlijks een evaluatieverslag geleverd waarin zowel het proces als de effecten beschreven worden.

6.4 Subsidie aanvraag 2002: Slotervaart-OvertoomseVeld

6.4.1 Voortzetting trajectbegeleiding (individuele benadering)

Hoofddoel

Het wegwijzen, begeleiden en ondersteunen van jongeren uit de risicogroep in het Overtoomse Veld in de wirwar van scholings- en arbeidsmogelijkheden.

Subdoel

Het indirect verminderen van overlast, vandalisme, kleine criminaliteit in het Overtoomse Veld.

Het bieden van positieve identificatiemodellen voor jongeren uit de preventierisicogroep in de buurt.

Doelgroep en schakel

Jongeren uit het Overtoomse Veld, tussen 12 en 23 jaar, met een accent op 14 tot en met 18 jaar.

Schakel: schooluitval, vinden van werk, tussen school en werk.

Resultaten

Op jaarbasis worden 100 jongeren bereikt. Uit ervaring kan worden verwacht dat minimaal 50% opnieuw naar school gaat, een opleiding volgt of werk vindt.

Effecten

- Het tegengaan van marginalisering van de jongeren uit de doelgroep.
- De jongere heeft groter inzicht in zijn eigen problematiek en mogelijkheden gekregen.
- Door de individuele aandacht voor de jongere wordt de gezinssituatie verbeterd, dan wel ontlast.
- In het Overtoomse Veld ontstaat het besef bij bewoners dat er daadwerkelijk hulp wordt geboden aan die jongeren die in de buurt veel overlast bezorgen.

Uitvoerende organisatie

De trajectbegeleiders en assistent-trajectbegeleider zijn formeel in dienst bij Impuls. Zij worden door een adviesgroep (stadsdeel, politie, Impuls en Nieuwe Perspectieven) ondersteund en geadviseerd. Zij verrichten hun werk binnen een netwerk van sociale dienst, arbeidsbureau, jeugdhulpverlening, scholen, jongerenwerk. Bovendien wordt afstemming gezocht met bestaande initiatieven, zoals Keerpunt, Nieuwe Perspectieven etc. De instroom van de jongeren wordt via het bovengenoemde netwerk geregeld.

Uitvoering

De begeleiders inventariseren voor een 100-tal jongeren:

- in welke situatie de jongere bij aanmelding verkeert.
- wat de belangrijkste knelpunten zijn. Vervolgens wordt door en met de jongere een stappenplan opgesteld. De begeleiders bouwen een netwerk op en onderzoeken de mogelijkheden voor projectmatige aanpak van problemen die op grote schaal gesignaleerd worden.

Planning

Het project is gestart per september 1997.

Kosten project

€ 110.000,- op jaarbasis voor 86 uur personeelskosten, bureaunkosten, schoolingskosten.

Aanvullende financiering

€ 26.000,- stadsdeel.

Evaluatie

Jaarlijkse rapportages, waarin opgenomen:

- resultaatevaluatie door Impuls: voortgangsrapporten en resultaat per bereikte jongere, voortgangsrapportage.
- procesevaluatie; evaluatie gehanteerde methodiek.
- effectevaluatie: (betrekking hebbende op de buurt en de gezinnen) met behulp van politiecijfers, evaluaties buurtbeheer, evaluatie jongerenwerk en maatschappelijk werk, etc.

6.4.2 Voortzetting en uitbreiding Ambulant jongerenwerk

Hoofddoel

Doel van het ambulant jongerenwerk is dat:

- jongeren hun vrije tijd in de buurt op constructieve wijze doorbrengen.
- jongeren gemotiveerd raken op te komen voor de belangen van zichzelf en de groep.
- jongeren zich actief inzetten voor de buurt met als neven doel afnemen van eventuele overlastsituaties en het verhogen van de leefbaarheid en veiligheid.

Subdoel

Jongeren kunnen via het netwerk van het professionele jongerenwerk een weg vinden naar andere voorzieningen die voor hen van belang zijn.

Doelgroep

Alle jongeren en in het bijzonder risicogroepen, HALT-klanten en first-offenders in de leeftijdsgroep van 14 tot 25 jaar.

Resultaten

- Het jongerenwerk zorgt voor een divers programma van vrije tijdsbesteding (inloop, educatie en sport).
- het jongerenwerk heeft een vast 'straatopzoek programma' (opbouwen vertrouwensrelatie, naamsbekendheid jongerenwerk).
- Het jongerenwerk bereikt per buurt gemiddeld per activiteit 25 jongeren en bij het straatwerk 8 jongeren.

- Het jongerenwerk wordt ingeschakeld (flexibiliteit) bij problemen in de overlastsfeer.
- Het jongerenwerk werkt nauw samen met andere instanties en organisaties.

Effecten

Een groter en gevarieerder aanbod van vrije tijdsvoorzieningen. Jongeren wordt geleerd zich op andere manier bezig te houden in hun vrije tijd dan alleen rond te hangen. De overlast voor de buurten en vandalisme zal teruggedrongen worden, de leefbaarheid van de buurt verbeterd worden en de positieve binding van jongeren met de buurt sterker.

Uitvoerende organisatie

Stichting Impuls.

Uitvoering

Ambulante buurtgerichte jongerenwerkers binnen een team (het Mobiel Team).

Planning

Uitbreiding van het ambulante jongerenwerkteam met één professional. Het team is gestart eind 1999.

Kosten project

De kosten bedragen € 35.000,- t.b.v. de uitbreiding van het Mobiel Team met één professionele jongerenwerker.

Aanvullende financiering

Hiervan wordt € 240.530,- bijgedragen door het Stadsdeel.

Evaluatie

Maandelijks rapportage over bereik en activiteitenoverzicht.

6.4.3 Huiskamerproject Quado en Oportuna

Hoofddoel

Doel van het huiskamerproject komt overeen met dat van het ambulant jongerenwerk:

- jongeren hun vrije tijd in de buurt op constructieve wijze doorbrengen.
- jongeren gemotiveerd raken op te komen voor de belangen van zichzelf en de groep.
- jongeren zich actief inzetten voor de buurt met als neven doel afnemen van eventuele overlastsituaties en het verhogen van de leefbaarheid en veiligheid.

Subdoel

Jongeren kunnen via het netwerk van het professionele jongerenwerk een weg vinden naar andere voorzieningen die voor hen van belang zijn.

Doelgroep

Alle jongeren en in het bijzonder risicogroepen, HALT-klanten en first-offenders in de leeftijdsgroep van 14 tot 25 jaar.

Resultaten

- Het jongerenwerk zorgt voor een divers programma van vrije tijdsbesteding (inloop, educatie en sport).
- Het jongerenwerk heeft een vast 'straatopzoek programma' (opbouwen vertrouwensrelatie, naamsbekendheid jongerenwerk).
- Het jongerenwerk bereikt per buurt gemiddeld per activiteit 25 jongeren en bij het straatwerk 8 jongeren.
- Het jongerenwerk wordt ingeschakeld (flexibiliteit) bij problemen in de overlastsfeer.
- Het jongerenwerk werkt nauw samen met andere instanties en organisaties.

Effecten

Een groter en gevarieerder aanbod van vrije tijdsvoorzieningen. Jongeren wordt geleerd zich op andere manier bezig te houden in hun vrije tijd dan alleen rond te hangen. De overlast voor de buurten en vandalisme zal teruggedrongen worden, de leefbaarheid van de buurt verbeterd worden en de positieve binding van jongeren met de buurt sterker.

Uitvoerende organisatie

Stichting Buurtwerk Noord.

Uitvoering

Ambulante buurtgerichte jongerenwerkers binnen een team.

Planning

Uitbreiding van het ambulante jongerenwerkteam met één professional. Het team is gestart begin 2000.

Kosten project

De kosten bedragen € 36.000,- t.b.v. de uitbreiding van team met één professionele jongerenwerker.

Aanvullende financiering

Het stadsdeel draagt hier € 94.000,- aan bij.

Evaluatie

Jaarlijkse rapportage over bereik en activiteitenoverzicht.

6.5 Subsidie aanvraag 2002: Osdorp

6.5.1 Bijdrage Trajectbegeleiding

Trajectbegeleiding

Eind 2001 is in Osdorp een eigen trajectbegeleider van start gegaan. Daarvoor werden in dat jaar uren trajectbegeleiding ingekocht bij de trajectbegeleiding van stadsdeel Slotervaart/ Overtoomse Vaart. In 2002 is de formatie trajectbegeleiding uitgebreid met 1 fte.

Doelstellingen

Het begeleiden en ondersteunen van (risico)jongeren bij het vinden van scholing, werk of een combinatie ervan.

Subdoelstellingen

Bieden van een positief identificatiemodel. Jongeren die zich aanmelden bij trajectbegeleiding hebben dikwijls een sombere toekomstvisie en zijn weinig bewust van hun eigen mogelijkheden om problemen op te lossen. De trajectbegeleider wijst hen de weg in de vele mogelijkheden voor scholing en werk en ondersteunt de jongeren in het nemen van concrete stappen. Het verminderen van overlast, vandalisme, criminaliteit in de buurt zijn effectdoelen.

Doelgroep

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar die tot de risicogroep behoren. Via netwerk JIB en Veilige Vindplaats krijgt trajectbegeleiding ook cliënten uit groepen lichtcriminelen en harde kern.

Schakels

Het project richt zich op de schakels, schooluitval, tussen school en werk, zonder werk op pad.

Activiteiten

De trajectbegeleider maakt bij aanmelding samen met de jongere een analyse van zijn of haar situatie en inventariseert knelpunten die een belemmering vormen voor het vinden van scholing c.q. een baan. Vervolgens stellen zij samen een stappenplan op die leidt tot het verkrijgen van een baan/ scholingstraject. Als de jongere eenmaal in een opleidingstraject zit of aan het werk is kan de trajectbegeleider tijdelijk als mentor/ coach fungeren. Indien blijkt dat eerst hulp en steun nodig zijn voordat trajectbegeleiding kan worden gestart, vindt actieve doorverwijzing/ begeleiding plaats naar relevant (jeugd)hulpverleningsinstellingen.

Beoogd resultaat

Kwantitatieve criteria

Op basis van worden op jaarbasis ongeveer 140 jongeren begeleid. Op dit moment ontbreekt informatie om prestatieafspraken te maken over instroom in werk/ school. Ervaring elders leert dat 50 % tot 70% van de begeleidingen resulteert in een werk en/ of scholingstraject.

Kwalitatieve criteria

- De vraag van de jongere staat centraal (aanpak op maat.
- De jongere wordt aangesproken op eigen initiatief.
- Trajectbegeleiding functioneert in een netwerk van relevante dienst- en (jeugd)hulpverleningsinstanties.
- Trajectbegeleiding levert uitgebreide rapportage en informatie t.b.v. evaluatie van het product (o.a. nameting na 6 maanden).

Organisatie

De twee trajectbegeleiders zijn in dienst van Impuls.

De trajectbegeleiders verrichten hun werkzaamheden binnen een netwerk van instanties. Voor de instroom van jongeren heeft de trajectbegeleiding contacten met politie, JIB jeugdhulpverleningsinstanties zoals Nieuwe Perspectieven, lokale netwerken o.a. leerplicht, jongerenwerk, Streetcornerwork en jongeren zelf.

Soms is aanvullende hulp nodig en verwijst de trajectbegeleider jongeren door naar jeugdhulpverlening (doorstroomnetwerk). De trajectbegeleider onderhoudt netwerk ten behoeve van instroom naar scholing en banen (scholen, sociale dienst, arbeidsbureau, Maatwerk, diverse projecten als Keerpunt) .

Planning

Osdorp is in het derde kwartaal van 2001 gestart met trajectbegeleiding. Voor 2002 heeft het stadsdeel cofinanciering J&V ontvangen uit middelen. Het stadsdeel heeft de intentie om het project, mede afhankelijk van evaluatie, in 2003 continueren.

Financiën

Kosten project bedragen: op jaarbasis maximaal € 126.000,-. Dit betreft personeelskosten, bureaunkosten, huisvestingskosten, voorlichtingskosten, scholingskosten.

Gevraagd subsidiebedrag Jeugd en Veiligheid: € 48.763,-.

Inzet eigen middelen stadsdeel € 77.237,-.

Evaluatie

Evaluatie vindt op plaats op basis van jaarlijkse rapportages:

Resultaatevaluatie (resultaat per bereikte jongere) en een voortgangsrapportage per half jaar opgesteld door Impuls.

De aanvragen zijn enigszins indicatief. Indien het meerjarenplan Jeugd & Veiligheid hier aanleiding toe geeft, kunnen zich mogelijk wijzigingen voordoen in de projectaanvragen.

6.5.2 Veilige Vindplaats Dijkgraafplein

Veilige Vindplaats Dijkgraafplein

De Veilige Vindplaats Dijkgraafplein in de voormalige jongerenontmoetingsruimte Living Colours is eind 2000 opgericht op initiatief van jongeren, het stadsdeel en politie. Aanleiding was ernstige overlast op het Dijkgraafplein. In oktober 2000 vond een gesprek plaats tussen het stadsdeel, politie en jongeren op het plein. Uitkomst was dat er behoefte was aan een voorziening voor jongeren vanaf 15 jaar en ouder. Het feit dat jongeren zelf aangaven zich te willen inzetten voor het in stand houden van de voorziening vormde een belangrijk uitgangspunt voor de heropenstelling van jongerenruimte. Gestart werd met inloop van drie dagen per week, geleid door een jongerenwerker en vrijwilligers uit de doelgroep. Een begeleidingscommissie bestaande uit politie, stadsdeel, Streetcornerwork en Nieuwe Perspectieven, ondersteunde de jongerenwerker.

Eind 2001 is het project met alle betrokken geëvalueerd. Op basis van de evaluatie is in 2002 gestart met professionalisering en uitbreiding van het jongerenwerk, een structurele inzet Streetcornerwork en het verbeteren van de samenwerking tussen betrokken partijen middels een nieuwe organisatiestructuur en convenantafspraken.

Doelstellingen

Het project Veilige Vindplaats Dijkgraafplein is een samenwerkingsverband tussen het stadsdeel Osdorp, politie, Stichting Streetcornerwork en Stichting Buurtwerk Noord. Een belangrijke doelstelling van de Veilige Vindplaats is het realiseren van een veilige ontmoetingsplek voor moeilijk bereikbare jongeren in de buurt die niet bij reguliere vrijetijdsvoorzieningen terechtkunnen of willen. Naast een eigen plek biedt een Veilige Vindplaats deze jongeren individuele trajecten voor hulp, steun en maatschappelijke activering. Uiteindelijk moeten deze trajecten ertoe bijdragen dat de jongeren beter in staat zijn om hun leven in te richten en op het spoor gezet worden naar arbeid en onderwijs.

Veilige Vindplaats Dijkgraafplein staat voor:

- Beheersbaar maken van jongerenproblematiek in de buurt.
- Stimuleren en activeren van jongeren tot zinvolle vrijetijdsbesteding en het participeren in sociale verbanden.
- Bevorderen dat jongeren op het spoor gezet naar arbeid en onderwijs.
- Verhogen van veiligheid en leefbaarheid in de buurt.

Subdoelen

- Verbeteren van de relaties tussen jongeren en ander buurtbewoners opdat jongeren in de buurt geaccepteerd worden en hun leefwereld positief gewaardeerd wordt.
- Het beheersbaar maken van de jongerenproblematiek in de buurt, het verminderen van overlast zijn effectdoelen.

Doelgroep

Jongeren in de leeftijd van 25 tot 23 jaar. Onder jongeren die zich in de Veilige Vindplaats bezoeken bevinden zich risicogroep, lichtcriminelen en een aantal harde kern jongeren uit heel Osdorp.

Tieners in de leeftijd van 11 tot en met 14 jaar uit de buurt.

Schakel

Het project richt zich op de schakels vrije tijd na school, schooluitval, tussen school en werk, zonder werk op pad.

Activiteiten

In het kader van de Veilige Vindplaats worden activiteiten georganiseerd op het gebied van vrije tijd: inloopactiviteiten, zomeractiviteiten, sportactiviteiten (in samenwerking met sportopbouwwerk) en thema/voorlichtingsavonden. Vanuit de Veilige Vindplaats organiseert het jongerenwerk een paar keer per jaar informatieavonden voor omwonenden om de bekendheid van activiteiten van de Veilige Vindplaats in de buurt te vergroten en de relatie tussen jongeren en de buurtbewoners te verbeteren.

Streetcornerwork is twee maal per week tijdens inloop aanwezig voor informatie/ advies aan jongeren. Tevens is na intake meer intensieve dienstverlening door Streetcornerwork mogelijk. Actieve doorverwijzing en begeleiding naar wijzing naar overige dienst- en hulpverleningsorganisaties vormt een belangrijke onderdeel.

Daarnaast verricht Streetcornerwork veldwerk in de buurt.

Beoogd resultaat

In 2002 heeft het stadsdeel een traject gestart om met ingang van 2003 met gesubsidieerde instellingen te komen tot prestatieafspraken over aantallen te leveren producten.

Vanwege het feit dat het project Veilige Vindplaats in 2002 een meer stevige opzet heeft gekregen (uitbreiding en professionalisering jongerenwerk, inzet Streetcornerwork) met belangrijke consequenties voor het aanbod ontbreekt het op dit moment aan ervaring en informatie om op een aantal onderdelen prestatiecontracten te sluiten (zie ook hieronder.)

Bij de convenantafspraken en budgetcontracten spelen volgende criteria een rol.

Kwalitatieve criteria

Vraaggericht werken en participatie centraal bij jongerenwerk en hulpverlening.

Signalering en monitoring. In het samenwerkingsverband Veilige Vindplaats vindt signalering en monitoring plaats ten aanzien van de problemen en hulpvraag van de bezoekersgroep.

Tevens worden knelpunten en ontwikkelingen met betrekking tot de structuur (jeugdhulpverlening, doorstroom naar werk en scholing etc.) in kaart gebracht. Op basis van deze gegevens wordt met betrokken partners zoals JIB gekeken welke aanpak kan worden ontwikkeld voor groepen of individuele bezoekers.

Kwantitatieve criteria

Aantal bereikte jongeren:

Met inlopen voor jongeren vanaf 15 jaar worden in totaal 60 tot 80 jongeren bereikt.

Op dit moment ontbreekt informatie om met het jongerenwerk prestatieafspraken te maken over het aantal bereikte jongeren per activiteit. Naar schatting wordt de inloop door 25 tot 30 jongeren per avond bezocht.

Daar de tienerinlopen na de zomer 2002 van start gaan is het op dit moment nog niet mogelijk om met het jongerenwerk prestatieafspraken te maken over het totaal aantal bereikte tieners en aantal bereikte tieners per activiteit.

Aantal activiteiten:

- 4 inlopen per week voor jongeren vanaf 15 jaar, gedurende 48 weken.
- 2 tienerinlopen per week gedurende 48 weken.
- zomer- en sportactiviteiten: worden in 2002 voor de eerste maal georganiseerd. Op dit moment worden nog geen prestatieafspraken gemaakt over aantal zomer- en sportactiviteiten.
- vier thema-avonden per jaar.

Hulpverlening/dienstverlening/maatschappelijke activering:

40 jongeren stromen door in een begeleidingstraject van Streetcornerwork: minimaal 15 bezoekers van de VVP worden met succes begeleid bij het oplossen van problemen op een of meer leefgebieden: wonen, financiën, werken/scholing.

Organisatie

Binnen het samenwerkingsverband Veilige Vindplaats is de volgende taakverdeling afgesproken: stichting Buurtwerk Noord is verantwoordelijk voor jongerenwerk en de uitvoering van het activiteitenplan. Streetcornerwork is verantwoordelijk voor het hulpverleningsnetwerk rondom de VVP en toeleiding naar de Veilige Vindplaats. Streetcornerwork neemt deel aan netwerk buurtbeheer en JIB. De politie heeft als taak signalering met betrekking tot de leefbaarheid in de buurt, toeleiding naar de Veilige Vindplaats. Stadsdeel heeft de regie en ziet toe op de uitvoering van convenantafspraken.

Ten behoeve van afstemming, praktische samenwerking en beleidsontwikkeling is een aantal overleggen georganiseerd rondom de Veilige Vindplaats, waaronder een wekelijks overleg jongerenwerk, een maandelijkse werkgroep bestaande uit Tienerteam, Streetcornerwork en jongerenwerk, een zeswekelijkse begeleidingscommissie (met beleidsmedewerker stadsdeel, coördinator west SSCW, coördinator jongerenwerk SBN, coördinator jeugd district 6 van politie Meer en Vaart.) Daarnaast stelt een stuurgroep op directieniveau jaarlijks convenantafspraken vast.

Overige partners: trajectbegeleiding, JIB, Nieuw Perspectieven, wijkbeheer.

Planning

Op dit moment wordt door betrokken partijen gewerkt aan een gezamenlijke inventarisatie van de bezoekersgroep. Deze inventarisatie dient als basis voor ontwikkelen van een -waar nodig- specifieke aanpak voor jongeren met problemen op het gebied van werk, scholing, justitie. Eind 2002 wordt de nieuwe samenwerkingsstructuur geëvalueerd.

Financiën

De personele kosten jongerenwerk (twee jongerenwerkers, twee assistent jongerenwerkers uit de doelgroep, coördinatie) Streetcornerwork (een Streetcornerwerker, coördinatie), activiteitenbudget, overige materiële kosten bedragen € 220.000,-.

Gevraagd wordt bijdrage J&V € 130.000,-.

Eigenbijdrage stadsdeel: € 90.000,-.

Evaluatie

Halfjaarlijkse rapportage door Stichting Buurtwerk Noord en Streetcornerwork. Een evaluatie door de begeleidingsgroep over aanpak en resultaten eind 2002.

Bijlagen

Bijlage 1 literatuur

- Criminaliteitsbeheersing, investeren in een zichtbare overheid, MvJ en BZK, juni 2001;
- Preventie en bestrijding Jeugdcriminaliteit, Algemene Rekenkamer, maart 2002;
- Vasthoudend en effectief, Project versterking aanpak jeugdcriminaliteit MvJ,;
- Bijlagenboek Vasthoudend en effectief;
- Jeugd beleid in Ba(la)ns, BZK, juni 2001;
- Binden of boeien, Beleidsprogramma Gemeente Amsterdam, 1995;
- Samenhang in Jeugd beleid, Gemeente Amsterdam, mei 2000;
- Hoofdpijnnotitie Jeugd en Veiligheid 2001-2004, Dienst welzijn Amsterdam;
- Subsidievoorwaarden Jeugd en Veiligheid 2001-2004 van DWA, gemeente Amsterdam;
- Jeugdige verdachten in Amsterdam 1996-2000 van DSP, april 2002;
- Buurtindicatoren Jeugd in Amsterdam 2001, O&S Bureau voor Onderzoek en Statistiek, juni 2001;
- Jaarplan Justitie in de Buurt OM: waar is dit;
- Politiejaarplan 2002 District 6;
- Concept besluitenlijst Regiegroep JOT dd 21 maart 2002;
- Jeugdige verdachten in Amsterdam, DSP, 1996-2000;
- Evaluatie Jongeren OpvangTeam, ES&E, januari 2002;
- Monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2001, DSP, april 2002;

Geuzenveld/ Slotermeer

- Integraal Jaarplan Leefbaarheid en Veiligheid 2002;
- Integraal Jeugd beleid Stand van zaken anno 2002;
- Projectaanvragen Jeugd en Veiligheid: Assistent Trajectbegeleider, Zakgeldproject, Mobiel Sport- en Spelaanbod Wijsgerenbuurt, Project Veilige Vindplaats;
- Cijfermatige overzicht JOT-klanten uit Geuzenveld;

De Baarsjes

- Notitie Integraal Jeugd- en Jongerenbeleid een onderzoek door de VU voor stadsdeel De Baarsjes door de VU met bijlagen, september 1999;
- Plan van Aanpak Jeugd en Jongeren 2000;
- Nota Jaarplan Veiligheid 2001;
- Werkplan OKC De Baarsjes, januari 2002;
- Subsidieaanvraag Jeugd en Veiligheid 2002;

Slotervaart/ Overtoomse Veld

- Werkplan veiligheid '02 waarin Jeugdveiligheidsplan is verwerkt;
- Implementatie Jeugd beleid; meerjarenplanning jongerenvoorzieningen;
- Subsidieaanvraag Jeugd en Veiligheid 2002;
- De aangiftecijfers per buurt over 2001;

Osdorp

- Veiligheidsplan 99;
- Kadernotitie Integraal Jeugd beleid , februari 2002;
- Project 3: bijdrage trajectbegeleiding;
- Project 4: bijdrage realisering Veilige Vindplaats Dijkgraafplein;